

Inhoudsopgave

04 Voorwoord

05 Het vakgebied Onderwijswetenschappen

Focus op leersituaties en leeromgevingen

Het ontwerpperspectief

Het onderzoeksperspectief

Een virtuele studiegemeenschap

Doelstellingen

Kennis en inzicht

Vaardigheden

Wat kunt u met de opleiding?

08 Programma's Onderwijswetenschappen

1 Masteropleiding Onderwijswetenschappen

- Toelating en aanmelden master

- Structuur master

- Opleidingsschema en rooster

2 Schakelprogramma's

- Toelating en aanmelden schakelprogramma

- Structuur schakelprogramma

- Opleidingsschema's en rooster

3 Uitlopende master

17 Wat is nieuw?

Binnen het masterprogramma

Binnen het schakelprogramma

18 Cursussen die uit het aanbod worden genomen

19 Studeren aan de Open Universiteit

Kenmerken van de studie

- Studiepunten

- Studiemateriaal en de digitale leeromgeving yOUlearn

- Onderwijs- en examenregeling (OER)

- Inbreng cursussen in de opleiding

- Nederlands en Engels in de opleidingen

- Lerarenbeurs

21 Studiebegeleiding

Studieadviseur

Online begeleiding

Conferenties

Virtuele bijeenkomsten

Individuele begeleiding

22 Tentamen

Soorten tentamens

Aanmelden voor tentamens

Uitslag tentamen

Opmerkingen, inzage en beroep

Cum laude afstuderen

Laatste tentamendata

25 Voor studenten

Opleidingscommissie

Studentenraad

Alumni en promoveren

Bijna alumnus?

27 Kosten

28 Studiefaciliteiten

31 Procedures en regelgeving

32 Medewerkers Onderwijswetenschappen

34 Cursusbeschrijvingen

55 Service en informatie

Prof. dr. Marjan Vermeulen
Opleidingsdirecteur
Onderwijswetenschappen

Voorwoord

Professionaliseren in het vakgebied is voor mensen die werken in het onderwijsveld noodzakelijk. Door het volgen van de master Onderwijswetenschappen bij de Open Universiteit kunt u uw kennis en vaardigheden op een academisch niveau verder ontwikkelen.

Het volgen van de masteropleiding Onderwijswetenschappen is goed te combineren met een sociaal leven en een baan. Om u als student te motiveren, wordt steeds gezocht naar een goede aansluiting tussen de studie en de werksituatie. In verschillende cursussen van de opleiding is het mogelijk praktijkervaringen en eigen casuïstiek in te brengen. Met de eigen onderwijspraktijk als startpunt wordt gewerkt aan wetenschappelijke en theoretische verdieping. Op deze wijze komen we als opleiding tegemoet aan uw individuele leerbehoeften.

Om u te helpen de opleiding met succes af te ronden en uw diploma te behalen binnen een bepaald tijdsbestek, is de opleiding optimaal voor u gestructureerd. U kunt de master in twee jaar afronden als u 30 EC per jaar behaalt. Het is echter ook mogelijk om in overleg minder EC per jaar te volgen. Ook als u studeert met een lerarenbeurs bepaalt u samen met uw studieadviseur wat voor u het beste traject is om effectief en efficiënt te kunnen studeren.

U studeert nooit alleen, want de eerste vier cursussen zijn binnen een jaar geprogrammeerd in kwartielen met een vast begin- en eindpunt met aansluitend het tentamen. Samen met medestudenten werkt u toe naar het behalen van een cursus. De studietaken in een cursus worden uitgewerkt onder begeleiding van een docent en feedback van medestudenten en docenten zorgt dat u zich verbonden voelt met de opleiding. Via digitale media wordt het onderwijs vormgegeven volgens de principes van actief leren. Zo worden er virtuele bijeenkomsten georganiseerd en vormen discussiefora een vast onderdeel van een cursus. Tussentijdse deadlines leiden u naar het behalen van een goed resultaat. Het aanbieden van deze gestructureerde vorm van online activerend onderwijs maakt dat studenten zich betrokken voelen bij de opleiding, omdat ze samen studeren met medestudenten en de docent zichtbaar is en sturing geeft aan het leerproces. Dit leerproces wordt binnen de opleiding via de online leeromgeving yOULearn ondersteund. De omgeving biedt veel mogelijkheden tot interactie met medestudenten en docenten.

Mocht u niet voldoen aan de toelatingseisen voor de master Onderwijswetenschappen, dan bieden we u een schakeltraject. Dit traject met een studiebelasting van ca. 30 EC geeft, na het behalen, rechtstreeks toegang tot de master.

Door het vergroten van uw kennis en vaardigheden op het gebied van onderwijswetenschappen en deze in te zetten in de dagelijkse praktijk, draagt u bij aan beter en meer innovatief onderwijs en verbetert u uw carrièreperspectief.

Ik wens u bij het studeren veel succes en leerplezier.

Prof. dr. Marjan Vermeulen
Opleidingsdirecteur Onderwijswetenschappen

Het vakgebied Onderwijswetenschappen

Onderwijswetenschappen is een interdisciplinaire, wetenschappelijke masteropleiding die de vakgebieden psychologie (met name de psychologie van het leren), onderwijskunde, onderwijstechnologie en organisatie bundelt. Bij dat alles hanteren we als invalshoek het onderzoeken, analyseren, ontwerpen, inrichten en/ of verbeteren van leersituaties en leeromgevingen. Digitale systemen en hulpmiddelen zijn daarbij niet meer weg te denken. U verwerft kennis, inzichten en vaardigheden op deze terreinen die u door middel van opdrachten integreert.

Focus op leersituaties en leeromgevingen

In de masteropleiding Onderwijswetenschappen wordt naar onderwijs gekeken vanuit de leersituatie en de leeromgeving die leerlingen en studenten wordt aangeboden. Wat wordt daar onder verstaan? Over iedere (georganiseerde) leerervaring, les, cursus, stage of opleiding wordt van tevoren nagedacht en worden vragen gesteld als: Om wat voor lerenden gaat het? Waar bevinden die zich? Wat kunnen en weten ze wel en wat niet? Waarin moeten ze direct worden geïnstrueerd? Wat kan beter? Wat willen ze wel en wat niet? Wat willen we bereiken? Wat is ons onderwijskundig concept? Hoe vertalen we dat? Wat voor groeperingsvormen gaan we gebruiken? Wat voor communicatievormen en hulpmiddelen staan er ter beschikking? Wat wordt er van de docenten verwacht? Hoe gaan we dat invoeren? En zo zijn er nog veel meer relevante vragen. De kunst bij dat alles is om binnen de randvoorwaarden, een goed samenhangend geheel te creëren waarin geen elementen zijn vergeten, zodat een optimale omgeving wordt gecreëerd om te leren. In de masteropleiding kijken we daarnaar vanuit twee perspectieven: het ontwerp- en het onderzoeksperspectief.

Het ontwerp-perspectief

De onderwijsontwerper maakt daarbij gebruik van zijn of haar kennis op heel uiteenlopende gebieden zoals:

- leertheorieën: het gaat tenslotte om leren, maar daarmee zijn we er niet,
- instructietheorieën: hoe instrueer ik welk soort kennis en vaardigheden,
- communicatietheorieën: hoe draag je dingen over, hoe bereik je anderen, en
- systeemtheorieën: leren en onderwijs gebeurt heel vaak in interactie met anderen, ingebed in een organisatie.

Dat alles kan als een systeem worden beschouwd dat als zodanig kan worden bestudeerd en ook als systeem moet worden aangepakt. Onderwijskundig ontwerpen is dus een interdisciplinair gebeuren, waarbij vanuit verschillende invalshoeken en theorieën wordt gewerkt aan het oplossen van problemen.

Een schoolleider zei hierover: 'We moeten deze kennis weer meer binnen de scholen halen, zodat we niet meer 'overgeleverd' zijn aan onze adviseurs.'

Misschien nog wel belangrijker: u moet de ontwerpvaardigheden koppelen aan vakdidactische kennis en praktische ondervinding.

Praktijkvoorbeelden

Een paar voorbeelden van problemen waarvoor een student Onderwijswetenschappen zich geplaatst zou kunnen zien, zijn de volgende:

- 'In onze opleiding hebben we probleemgestuurd onderwijs ingevoerd, maar de studenten verdiepen zich nauwelijks in de theorie. Hoe kunnen we dat verbeteren?'
- 'We hadden gedacht de leerlingen volgend jaar een vakoverstijgend project te laten doen. Waar moeten we allemaal aan denken om dat een succes te laten zijn?'
- 'Onze leerlingen maken bij hun werkstukken veelvuldig gebruik van het internet. Hoe richt ik het onderwijs zo in dat ze die werkstukken niet bij elkaar knippen en plakken maar de nieuwe informatie integreren?'
- 'In ons onderwijs maken we gebruik van werkpleksimulaties. Hoe krijgen we daar meer structuur in?'
- 'Hoe zorgen we er binnen onze organisatie voor dat alle medewerkers blijven op het punt van X?'
- 'De ontwikkelingen binnen onze organisatie gaan zo snel dat we een heel nieuwe trainingsstrategie moeten bedenken.'

Deze problemen kunnen het reguliere onderwijs betreffen, maar ze kunnen ook betrekking hebben op leren en opleiden in organisaties. Ze zien er allemaal heel 'straight forward' uit, maar de kans is groot dat het vinden van de oplossing niet bij deze vragen moet beginnen, maar bij het analyseren van het grotere probleem dat achter deze vragen ligt.

Het onderzoeksperspectief

Ontwerp oplossingen vragen om goed onderzoek. Onderzoek dat zicht geeft op de randvoorwaarden waar een oplossing aan moet voldoen, en onderzoek dat de gekozen oplossing evalueert. Onderzoek in de onderwijswetenschappen gaat echter verder. Veel onderzoek wordt uitgevoerd om meer zicht te krijgen op algemene principes van goed onderwijs, zoals onderzoek naar de effectiviteit van bepaalde vormen van instructie, of de relatie tussen expertise van de docent en het leerresultaat van de leerling.

We stellen ons in de opleiding op het standpunt dat alle onderzoek dat in het onderwijs gedaan wordt, kwalitatief goed moet zijn, ongeacht de aard en de omvang van het onderzoek. Daarom maakt een grondige onderzoekstraining onderdeel uit van het programma. Daarom ook moeten studenten die een bacheloropleiding hebben gedaan zonder een duidelijke onderzoekscomponent, een schakelprogramma doen dat zich daarop richt.

Een virtuele studiegemeenschap

Binnen de masteropleiding Onderwijswetenschappen zult u veel leren op de genoemde terreinen. Tijdens dat leerproces maakt u allerlei producten, en voert u diverse onderzoeken uit. Dit doet u in uw eigen context, of bij een ander instituut wanneer dat voor u interessanter is. De producten die in dit proces ontstaan zijn niet alleen waardevol voor uzelf, maar ook voor uw medestudenten. Zij kunnen voortbouwen op wat u gedaan heeft, en andersom kunt u voortbouwen op wat anderen hebben bedacht en ontwikkeld. Door deel te nemen aan de opleiding Onderwijswetenschappen treedt u toe tot een gemeenschap van studenten, wetenschappers, onderzoekers en ontwerpers op dat terrein. Zij ontmoeten elkaar op allerlei plekken en via allerlei manieren: in webcommunities over verschillende onderwerpen en rond de cursussen en in conferenties die door de opleiding worden georganiseerd. Zo bouwt u uw netwerk voor nu en de toekomst steeds verder op.

Doelstellingen

De masteropleiding Onderwijswetenschappen beoogt bachelors van uiteenlopende achtergrond (al dan niet via een schakelprogramma) van beginnend, via gevorderd, naar wo-masterniveau op het gebied van het onderwijskundig onderzoeken en ontwerpen te brengen. De opleiding richt zich op vraagstellingen rond het analyseren, ontwerpen, innoveren en evalueren van onderwijs en leeromgevingen.

Met onderwijskundig ontwerpen is wel iets bijzonders aan de hand. In tegenstelling tot andere beroepen gericht op ontwerpen (bijvoorbeeld: vormgeven, architectuur, industrieel ontwerpen) is onderwijskundig ontwerpen niet voorbehouden aan één specifieke functie, beroepsgroep of beroepsbeoefenaar. Veel verschillende functies en functionarissen in en om het onderwijs hebben te maken met of kunnen zich uiteindelijk 'onderwijskundige ontwerper' noemen. Dit geldt voor een HRM-functionaris die moet zorgen dat er goed onderwijs en passende onderwijstrajecten ontworpen worden voor werknemers in een bedrijf, maar ook voor een docent op een school die goed en passend onderwijs moet ontwerpen voor haar/zijn leerlingen/studenten. Zij moeten allemaal dezelfde brede competenties (kennis, vaardigheden en attitudes) hebben om hun werk op onderwijsvlak goed uit te voeren.

Hieronder wordt een indicatie gegeven van het niveau dat door de student moet worden bereikt.

Kennis en inzicht

De afgestudeerde moet in staat zijn om:

- problemen uit de beroepspraktijk te vertalen naar onderzoekbare vragen ten behoeve van verdere kennis- en praxisontwikkeling;
- de onderzoeksvragen empirisch onderzoekbaar te maken, een onderzoeksmethodiek uit te werken en het onderzoek uit te voeren;
- de resultaten van het onderzoek te betrekken op eerder empirisch onderzoek uit de onderwijskunde; vanuit filosofisch en ethisch perspectief te reflecteren op het onderzoek;
- ontwerpvoorbeeldjes te kunnen oplossen, rekening houdend met implementatie en evaluatie.

Vaardigheden

Zoals al eerder geschetst, kenmerken onderwijskundigen die op masterniveau werken zich door een grotere mate van zelfstandigheid dan bachelor afgestudeerden, kunnen ze omgaan met een hogere mate van complexiteit en zijn ze (beter) in staat tot het vertalen van hun bevindingen naar nieuwe kennis en naar nieuwe toepassingen in het werkveld ten behoeve van het faciliteren van leren.

Wat kunt u met de opleiding?

Deelnemers aan de masteropleiding Onderwijswetenschappen beginnen daar om verschillende redenen aan. Sommigen hebben nog maar kort geleden hun hbo- of universitaire (leraren)opleiding afgesloten en willen zich nog verder in hun vak verdiepen. Anderen hebben ruime ervaring als docent en zijn toe aan een nieuwe uitdaging. Onderwijswetenschappen biedt ze een opleiding die voortbouwt op hun kennis en ervaring en die tegelijkertijd een heel ander type competenties helpt verwerven. Ten slotte is er ook een aanzienlijke groep deelnemers die zonder vooropgezet plan in de onderwijsvernieuwing en -verbetering gerold zijn, daar plezier aan beleven en behoefte hebben aan theoretische onderbouwing van hun intuïties en een uitbreiding van het instrumentarium dat ze in hun werk kunnen inzetten. Studenten nemen al tijdens hun studie andere taken in hun organisatie op zich, al dan niet in combinatie met een echte functieverandering. Dit werkt dan vaak als opstapje naar een heel andere baan. Voor de afgestudeerden van onze opleiding Onderwijswetenschappen geldt dat ook. Zij worden vaak adviseur of ontwerper, soms als zelfstandige, soms in groter verband.

Programma's Onderwijswetenschappen

In deze studiegids treft u het onderwijsaanbod aan op het gebied van Onderwijswetenschappen. Met dit aanbod kunt u bijblijven in het vakgebied en u verder professionaliseren.

De studie valt te combineren met een sociaal leven en een baan, maar studie vergt natuurlijk wel de nodige tijd. In de opleiding wordt gezocht naar een vruchtbare aansluiting tussen studie en praktijk. Praktijkervaringen en casuïstiek kunnen in diverse cursussen worden ingebracht.

De master Onderwijswetenschappen is ondergebracht in de faculteit Psychologie en Onderwijswetenschappen van de Open Universiteit.

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) heeft de opleiding Onderwijswetenschappen geaccrediteerd op basis van het beoordelingsrapport van de Quality Assurance Netherlands Universities (QANU). De NVAO waarborgt de kwaliteit van het hoger onderwijs in Nederland en Vlaanderen. Een accreditatie door het NVAO is noodzakelijk om officieel getuigschriften (diploma's) te mogen verstrekken.

In de Keuzegids Masters 2016 en 2017 krijgt de master Onderwijswetenschappen een goede beoordeling en staat de opleiding op de tweede plaats in de ranglijst van het vakgebied. Vooral op de aspecten inhoud van het programma, docenten, wetenschappelijke vorming en communicatie met studenten oogst Onderwijswetenschappen positieve waarderingen.

1 Masteropleiding Onderwijswetenschappen

Onderwijswetenschappen is een wetenschappelijke opleiding. Dat betekent dat u bij alle problemen die u in de studie gaat aanpakken wetenschappelijke methoden van onderzoek en evaluatie zult leren hanteren. Ook wordt de nodige aandacht besteed aan ontwerpen en ontwerp-gebaseerd onderzoek. Indien u aan de masteropleiding wilt deelnemen, dient u te voldoen aan een aantal formele eisen op het gebied van vooropleiding.

Toelating en aanmelden master

Wilt u een masteropleiding gaan volgen, dan is formele toelating vereist. Hiervoor moet u in het bezit zijn van een relevant bachelorgetuigschrift op wo-niveau. Voor toelating tot de master Onderwijswetenschappen geldt:

- Het wo-bachelorgetuigschrift Onderwijskunde of Toegepaste Onderwijskunde of Pedagogiek of (Onderwijs-)psychologie (dan wel 180 EC behaald te hebben voor de ongedeelde wo-opleiding).
- Het doctoraalgetuigschrift Onderwijskunde of Toegepaste Onderwijskunde of Pedagogiek of (Onderwijs-)psychologie of een gelijkwaardig getuigschrift.

Beschikt u niet over een van bovenstaande getuigschriften dan kunt u via een schakelprogramma toegelaten worden.

De master kent twee startmomenten: 4 september 2017 en 12 februari 2018.

De officiële toelatingsaanvraag kan maximaal acht weken in beslag nemen. U dient zodoende uw officiële toelatingsaanvraag vóór 1 juli in te dienen. Na ontvangst van de officiële beschikking kunt u zich dan aanmelden voor de eerste cursus van de master die op 4 september begint. Na de start van de cursus worden geen studenten meer tot de cursus toegelaten. Wenst u in februari te starten met de master dan dient u het toelatingsverzoek voor december in te dienen.

www.ou.nl/aanmelden

Structuur master

Elke cursus heeft een inschrijfduur van twaalf maanden met drie tentamenkansen.

Het academisch jaar is ingedeeld in vier kwartielen van elk tien weken waarin begeleiding wordt gegeven, met aansluitend een tentamenweek. Elke cursus die in een kwartiel wordt aangeboden heeft een vaste startdatum en een vaste einddatum. De student kan zich tot 18 dagen voor de start van de cursus aanmelden.

Daarnaast heeft de master ook twee variabele cursussen te weten OM0403 Trends in onderwijs en onderwijswetenschappen en OM9919 Masterthesis. Dit zijn cursussen waarvoor u zich op ieder gewenst moment in het jaar, kunt aanmelden. De cursus Masterthesis heeft wel ingangseisen waaraan u moet voldoen om te kunnen starten met de thesis. Voordat u zich aanmeldt voor de Masterthesis kunt u zich oriënteren op de mogelijke onderzoektopics.

De nominale studielast is 30 EC op jaarbasis, dus 7,5 EC per kwartiel. Een cursus van 7,5 EC heeft een studiebelasting van ongeveer 21 uur studie per week.

U kunt de opleiding volgen in verschillende tempi. Het aanbevolen tempo is een tempo van 30 EC in een jaar. Dan is de studieduur van de master, die in totaal 60 EC in beslag neemt, twee jaar. Een lager tempo van 15 EC per jaar (het volgen van twee cursussen, per cursus met een studieperiode van 10 weken en aansluitend de tentamenweek) is ook mogelijk. U ontvangt het eventueel bijbehorende handboek van de cursus waarvoor u zich heeft aangemeld ca. 9 weken voor de start van de cursus, zodat u eerder kunt beginnen met zelfstudie. U kunt dan ook al gebruik maken van de cursussite op yOUlearn.ou.nl. De daadwerkelijke startdatum van de cursus in het kwartiel waarvoor u zich heeft aangemeld, is ook het startmoment van uw inschrijfperiode van 12 maanden. Begeleiding door de docent beperkt zich tot het tijdvak van het kwartiel waarin u de cursus volgt.

U hebt de begeleiding en feedbackmomenten nodig om het tentamen of de eindopdracht te kunnen maken. Een vak wordt direct afgesloten met het tentamen of de eindopdracht in de aansluitende tentamenweek waarvoor u zich tijdig dient aan te melden (zie pag. 23). Neemt u niet deel aan het tentamen dan vervalt uw eerste tentamenkans. Een tentamen kan herkanst worden in de tentamenweek van het volgend kwartiel, ook daarvoor dient u zich dan tijdig aan te melden. De laatste tentamenmogelijkheid is kort voor verloop van de inschrijfperiode van twaalf maanden.

Eerste tentamenkans uitstellen, zie pagina 22.

Opleidingsschema master Onderwijswetenschappen

code	titel	kwartiel	begeleidingsvorm	tentamenvorm
<i>Eerste jaar</i>				
OM0003	Onderwijswetenschappen: theorie en onderzoek in de praktijk	1 en 3	Startbijeenkomst, online begeleiding en virtuele klas	opdracht
OM0213	Methoden voor onderwijs-onderzoek*	2 en 4	Online begeleiding, groepsbijeenkomst en virtuele klas	opdracht
OM0103	Ontwerpen van onderwijs	3 en 1	Online begeleiding en virtuele klas	opdracht
OM0313	Atelier*	4 en 2	Online begeleiding en virtuele klas	opdracht
<i>Tweede jaar</i>				
OM0403	Trends in onderwijs en onderwijswetenschappen	variabel	Online begeleiding en virtuele klas	opdracht
OM9903	Scriptieplan*	variabel	Online en individuele begeleiding	opdracht
OM9906	Masterthesis*	variabel	Online en individuele begeleiding	Eindscriptie

* deze cursus heeft ingangseisen

Rooster master Onderwijswetenschappen

Het jaarrooster is een normrooster waarbij rekening wordt gehouden met de startdata van de cursussen in 2017-2018 en de ingangseisen per cursus.

Indien u wenst af te wijken van het normrooster, bespreekt u dit met uw studieadviseur.

U kunt zich al één kwartiel vooraf tot drie weken voor de start van de vaste cursus aanmelden voor deelname.

U kunt aan onderstaande normtrajecten geen rechten ontleenen.

Kwartielen 2017-2018

kwartiel	startmomenten
1	4 september 2017 t/m 10 november 2017
2	20 november 2017 t/m 2 februari 2018
3	12 februari 2018 t/m 20 april 2018
4	30 april 2018 t/m 6 juli 2018

Jaar 1 - start september 2017 Duur: 2 jaar

kwartiel	code	titel	begeleidingsvorm	tentamenvorm	tentamendata		
					1e kans	2e kans	3e kans
1	OM0003	Onderwijswetenschappen: theorie en onderzoek in de praktijk	fysieke bijeenkomsten en online	opdracht	13 t/m 15-11-17	5 t/m 7-2-18	27 t/m 29-8-18
2	OM0213	Methoden voor onderwijsonderzoek*	fysieke bijeenkomsten en online	opdracht	5 t/m 7-2-18	23 t/m 25-4-18	12 t/m 14-11-18
3	OM0103	Ontwerpen van onderwijs	online	opdracht	23 t/m 25-4-18	9, 10 en 12-7-18	4 t/m 6-2-19
4	OM0313	Atelier*	online	opdracht	9, 10 en 12-7-18	12 t/m 14-11-18	23 t/m 25-4-19

* deze cursus heeft ingangseisen

Jaar 2 - vervolg september 2018

kwartiel	code	titel	begeleidingsvorm	tentamenvorm	tentamendata		
					1e kans	2e kans	3e kans
variabel	OM0403	Trends in onderwijs en onderwijswetenschappen	online	opdracht	Drie tentamenkansen zelf in te plannen binnen inschrijfperiode		
variabel	OM9919	Masterthesis*	online en individuele begeleiding	masterthesis	Drie tentamenkansen zelf in te plannen binnen inschrijfperiode		

Jaar 1 - start februari 2018

Duur: 2 jaar

kwartiel	code	titel	begeleidingsvorm	tentamenvorm	tentamendata		
					1e kans	2e kans	3e kans
3	OM0003	Onderwijswetenschappen: theorie en onderzoek in de praktijk	fysieke bijeenkomst en online	opdracht	23 t/m 25-4-18	9, 10 en 12-7-18	4 t/m 6-2-19
4	OM0213	Methoden voor onderwijsonderzoek*	fysieke bijeenkomst en online	opdracht	9, 10 en 12-7-18	12 t/m 14-11-18	23 t/m 25-4-19

Jaar 2 - vervolg september 2018

					tentamendata		
kwartiel	code	titel	begeleidingsvorm	tentamenvorm	1e kans	2e kans	3e kans
1	OM0103	Ontwerpen van onderwijs	online	opdracht	12 t/m 14-11-18	4 t/m 6-2-19	26 t/m 28-8-19
2	OM0313	Atelier*	online	opdracht	4 t/m 6-2-19	23 t/m 25-4-19	nov-19
variabel	OM0403	Trends in onderwijs en onderwijswetenschappen	online	opdracht	Drie tentamenkansen zelf in te plannen binnen inschrijfperiode		
variabel	OM9919	Masterthesis*	online en individuele begeleiding	masterthesis	Drie tentamenkansen zelf in te plannen binnen inschrijfperiode		

* deze cursus heeft ingangseisen

2 Schakelprogramma's

Om mensen met een wo- of hbo-getuigschrift toegang te geven tot de masteropleiding zijn twee schakelprogramma's ontwikkeld. Of u een schakelprogramma moet volgen, en/of welk voor u van toepassing is, vindt u hieronder.

Toelating en aanmelden

U dient officieel toelating aan te vragen om een schakelprogramma te kunnen volgen. Deze procedure kan acht weken duren, waarbij u ook rekening dient te houden met de sluitingsdatum voor aanmelden voor de cursus. Na de start van de vaste cursus worden geen studenten toegelaten.

www.ou.nl/aanmelden

Structuur schakelprogramma

Een cursus heeft een inschrijfduur van twaalf maanden met drie tentamenkansen. Het academisch jaar is ingedeeld in vier kwartielen van elk tien weken waarin begeleiding wordt gegeven, met aansluitend de tentamenweek. Een CBI-tentamen kent een langere tentamenweek. Elke cursus die in een kwartiel wordt aangeboden heeft een vaste startdatum en een vaste einddatum. De student kan zich tot 18 dagen voor de start van de cursus aanmelden. Indien er groepsbijeenkomsten zijn dan dient u zich voor deelname tijdig aan te melden.

Het schakelprogramma bestaat uit vier cursussen in de kwartielenstructuur en uit één of twee variabele cursussen. Er kan elk kwartiel gestart worden met het programma. Let u wel op de juiste volgorde aangezien enkele cursussen ingangseisen hebben.

De nominale studielast is 30 EC op jaarbasis. Een cursus van 5 EC heeft een studiebelasting van ongeveer 14 uur per week.

U kunt de opleiding volgen in verschillende tempi. Het aanbevolen tempo is een tempo van 30 EC in een jaar. Een lager tempo van 10 of 15 EC per jaar (het volgen van twee of drie cursussen, per cursus met een studiebeperking van 10 weken en aansluitend de tentamenweek) is ook mogelijk. U ontvangt het eventueel bijbehorende handboek van de cursus waarvoor u zich heeft aangemeld ca. 9 weken voor de start van de cursus, zodat u eerder kunt beginnen met zelfstudie. U kunt dan ook al gebruik maken van de cursussite op yOU-learn.ou.nl. De daadwerkelijke startdatum van de cursus in het kwartiel waarvoor u zich heeft aangemeld, is ook het startmoment van uw inschrijfperiode van 12 maanden. Begeleiding door de docent beperkt zich tot het tijdvak van het kwartiel waarin u de cursus volgt.

U hebt de begeleiding en feedbackmomenten nodig om het tentamen of eindopdracht te kunnen maken. Een vak wordt direct afgesloten met het tentamen of eindopdracht in de aansluitende tentamenweek waarvoor u zich tijdig dient aan te melden. Het CBI-tentamen heeft een langere tentamenweek (zie pag.23). Neemt u niet deel aan het tentamen dan vervalt uw eerste tentamenkans. Een tentamen kan herkanst worden in de tentamenweek van het volgende kwartiel, ook daarvoor dient u zich dan tijdig aan te melden. De laatste tentamenkans is kort voor verloop van de inschrijfperiode van twaalf maanden.

Eerste tentamenkans uitstellen, zie pagina 22.

Schakelprogramma 1 (wo)

Schakelprogramma 1 is bedoeld voor studenten met een academisch getuigschrift. Via dit programma spijkt u zich bij op het gebied van onderwijskundige kennis en, indien dit niet in de vooropleiding is opgenomen, in onderzoeksvaardigheden. De volgende getuigschriften geven in combinatie met dit schakelprogramma toelating tot het mastertraject:

- het wo-bachelorgetuigschrift (c.q. tenminste 180 studiepunten van de ongedeelde wo-opleiding) van Nederlandse universiteiten;
- het wo-mastergetuigschrift van opleidingen van Nederlandse universiteiten;
- het wo-bachelorgetuigschrift (c.q. het equivalent van de ongedeelde wo-opleiding) van Vlaamse universiteiten;
- het wo-mastergetuigschrift van Vlaamse universiteiten.

Het schakelprogramma is het afgelopen jaar gereviseerd. Het kan zijn dat uw studiep pad aangepast dient te worden. Dat is het geval als er een of meer oude cursussen (bijvoorbeeld S13131, S05271 of S04251) in uw studiep ad staan die u nog moet volgen. Deze cursussen zijn vervangen door nieuwe cursussen. Neem dan contact op met de studieadviseur. Uw studiep ad wordt daarop aangepast. Zodra uw vernieuwd studiep ad online is, kunt u de nieuwe cursus bestellen.

onderwijswetenschappen@ou.nl

Jaarrooster schakelprogramma 1

Kwartielen 2017-2018

kwartiel		startmomenten	
1	4 september 2017 t/m 10 november 2017	vast	Deze cursus kent een vast start- en eindmoment met aansluitend het tentamen
2	20 november 2017 t/m 2 februari 2018	variabel	Deze cursus kan op elk gewenst moment gestart worden (ook in de zomerperiode)
3	12 februari 2018 t/m 20 april 2018	*	Deze cursus heeft een ingangseis. Zie: www.ou.nl/studieaanbod/cursuscode <-- invullen
4	30 april 2018 t/m 6 juli 2018		

De cursussen staan vermeld in de juiste volgorde

code	titel	EC	vorm	begeleiding in kwartiel	begeleidingsvorm
OB0002	Over leren, onderwijs en instructie	5	vast	1 of 3	online begeleiding
PB0202	Onderzoekspracticum inleiding data-analyse	5	vast	2 of 4	online begeleiding met groepsbijeenkomsten
PB0402	Onderzoekspracticum experimenteel onderzoek*	5	vast	3 of 1	online begeleiding met groepsbijeenkomsten
PB0702	Literatuurstudie	5	variabel		online begeleiding
PB0802	Onderzoekspracticum cross-sectioneel onderzoek*	5	vast	4 of 2	online begeleiding met groepsbijeenkomsten

* deze cursus heeft ingangseisen

Schakelprogramma 2 (hbo)

Schakelprogramma 2 is bedoeld voor studenten met een hbo-getuigschrift. Via dit programma kunt u uw onderwijskundige kennis, academische vaardigheden en onderzoeksvaardigheden op niveau brengen.

De volgende getuigschriften geven in combinatie met dit schakelprogramma toelating tot de masteropleiding:

- een hbo-bachelorgetuigschrift;
- een hbo-mastergetuigschrift;
- Akte van bekwaamheid kleuteronderwijs (KLOS A/B + applicatiecursus volledig bevoegd onderwijzer).

Jaarrooster schakelprogramma 2

Kwartielen 2017-2018

kwartiel	startmomenten
1	4 september 2017 t/m 10 november 2017
2	20 november 2017 t/m 2 februari 2018
3	12 februari 2018 t/m 20 april 2018
4	30 april 2018 t/m 6 juli 2018

De cursussen staan vermeld in de juiste volgorde

code	titel	EC	vorm	begeleiding in kwartiel	begeleidingsvorm
OB0002	Over leren, onderwijs en instructie	5	vast	1 of 3	online begeleiding
PB0202	Onderzoekspracticum inleiding data-analyse	5	vast	2 of 4	online begeleiding met groepsbijeenkomsten
PB0402	Onderzoekspracticum experimenteel onderzoek*	5	vast	3 of 1	online begeleiding met groepsbijeenkomsten
PB0702	Literatuurstudie	5	variabel		online begeleiding
PB1302	Wetenschapsfilosofie [^]	5	variabel		online begeleiding
PB0802	Onderzoekspracticum cross-sectioneel onderzoek*	5	vast	2 of 4	online begeleiding met groepsbijeenkomsten

* deze cursus heeft ingangseisen

[^] alleen voor studenten met een hbo-achtergrond

Jaarrooster schakelprogramma

Het jaarrooster is een normrooster waarbij rekening wordt gehouden met de startdata van de cursussen in 2017-2018 en de ingangseisen per cursus. Indien u wenst af te wijken van het normrooster, bespreekt u dit met uw studieadviseur.

U kunt zich al één kwartiel vooraf tot drie weken voor de start van de vaste cursus aanmelden voor deelname. U krijgt dan alvast toegang tot de digitale leeromgeving. De inschrijftermijn van vaste cursussen begint op het moment van de start van het kwartiel.

U kunt aan onderstaande normtrajecten geen rechten ontleenen.

Kwartielen 2017-2018

kwartiel		startmomenten	
1	4 september 2017 t/m 10 november 2017	vast	Deze cursus kent een vast start- en eindmoment met aansluitend het tentamen
2	20 november 2017 t/m 2 februari 2018	variabel	Deze cursus kan op elk gewenst moment gestart worden (ook in de zomerperiode)
3	12 februari 2018 t/m 20 april 2018	*	Deze cursus heeft een ingangseis. Zie: www.ou.nl/studieaanbod/cursuscode <-- invullen
4	30 april 2018 t/m 6 juli 2018	^	Alleen studenten met een hbo-achtergrond volgen deze cursus (schakelprogramma 2)
		CBI-tentamen	Het CBI-tentamen kent een langere tentamenperiode nl. vanaf week 9 t/m week 12

Jaar 1 - start september 2017

Duur: 1,5 jaar

kwartiel	code	titel	begeleidingsvorm	tentamenvorm	tentamendata		
					1e kans	2e kans	3e kans
1	OB0002	Over leren, onderwijs en instructie	online	CBG	15-11-17	5-2-18	29-8-18
2	PB0202	Onderzoekspracticum inleiding data-analyse	online met groepsbijeenkomsten	CBI + opdracht	22-1 t/m 16-2-18	zelf plannen	zelf plannen
3	PB0402	Onderzoekspracticum experimenteel onderzoek*	online met groepsbijeenkomsten	CBI + opdrachten	9-4 t/m 4-5-18	zelf inplannen	zelf inplannen
variabel	PB0702	Literatuurstudie	online	opdracht	Drie tentamenkansen zelf in te plannen binnen inschrijfperiode		

Jaar 2 - vervolg september 2018

kwartiel	code	titel	begeleidingsvorm	tentamenvorm	tentamendata		
					1e kans	2e kans	3e kans
variabel	PB1302	Wetenschapsfilosofie^	online	CBI + opdracht	Drie tentamenkansen zelf in te plannen binnen inschrijfperiode		
2	PB0802	Onderzoekspracticum cross-sectioneel onderzoek*	online met groepsbijeenkomsten	opdracht	4 t/m 6-2-19	23, 24 en 25-4-19	nov 19

Jaar 1 - start september 2017

Duur: 1 jaar

kwartiel	code	titel	begeleidingsvorm	tentamenvorm	tentamendata		
					1e kans	2e kans	3e kans
1	OB0002	Over leren, onderwijs en instructie	online	CBG	15-11-17	5-2-18	29-8-18
1	PB0702	Literatuurstudie	online	opdracht	Drie tentamenkansen zelf in te plannen binnen inschrijfperiode		
2	PB0202	Onderzoekspracticum inleiding data-analyse	online met groepsbijeenkomsten	CBI + opdracht	22-1 t/m 16-2-18	zelf plannen	zelf plannen
3	PB0402	Onderzoekspracticum experimenteel onderzoek*	online met groepsbijeenkomsten	CBI (mc) + opdrachten	9-4 t/m 4-5-18	zelf inplannen	zelf inplannen
3	PB1302	Wetenschapsfilosofie^	online	CBI + opdracht	Drie tentamenkansen zelf in te plannen binnen inschrijfperiode		
4	PB0802	Onderzoekspracticum cross-sectioneel onderzoek*	online met groepsbijeenkomsten	opdracht	9, 10 en 12-7-18	12, 13 en 14-11-18	23 t/m 25-4-19

Jaar 1 - start februari 2018

Duur: 1,5 jaar

kwartiel	code	titel	begeleidingsvorm	tentamenvorm	tentamendata		
					1e kans	2e kans	3e kans
3	OB0002	Over leren, onderwijs en instructie	online	CBG	25-4-18	12-7-18	6-2-19
4	PB0202	Onderzoekspracticum inleiding data-analyse	online met groepsbijeenkomsten	CBI + opdracht	25-6 t/m 20-7-18	zelf plannen	zelf plannen

Jaar 2 - vervolg september 2018

kwartiel	code	titel	begeleidingsvorm	tentamenvorm	tentamendata		
					1e kans	2e kans	3e kans
1	PB0402	Onderzoekspracticum experimenteel onderzoek*	online met groepsbijeenkomsten	CBI (mc) + opdrachten	29-10 t/m 23-11-18	zelf inplannen	zelf inplannen
vrij	PB0702	Literatuurstudie	online	opdracht	Drie tentamenkansen zelf in te plannen binnen inschrijfperiode		
vrij	PB1302	Wetenschapsfilosofie^	online	CBI + opdracht	Drie tentamenkansen zelf in te plannen binnen inschrijfperiode		
4	PB0802	Onderzoekspracticum cross-sectioneel onderzoek*	online met groepsbijeenkomsten	opdracht	8 t/m 10-7-19	nov. 19	apr. 20

Jaar 1 - start februari 2018

Duur: 1 jaar

kwartiel	code	titel	begeleidingsvorm	tentamenvorm	tentamendata		
					1e kans	2e kans	3e kans
3	OB0002	Over leren, onderwijs en instructie	online	CBG	25-4-18	12-7-18	6-2-19
	PB0702	Literatuurstudie	online	opdracht	Drie tentamenkansen zelf in te plannen binnen inschrijfperiode		
4	PB0202	Onderzoekspracticum inleiding data-analyse	online met groepsbijeenkomsten	CBI + opdracht	25-6 t/m 20-7-18	CBI: zelf inplannen	CBI: zelf inplannen
	PB1302	Wetenschapsfilosofie^	online	CBI + opdracht	Drie tentamenkansen zelf in te plannen binnen inschrijfperiode		

Jaar 2 - vervolg september 2018

kwartiel	code	titel	begeleidingsvorm	tentamenvorm	tentamendata		
					1e kans	2e kans	3e kans
1	PB0402	Onderzoekspracticum experimenteel onderzoek*	online met groepsbijeenkomsten	CBI (mc) + opdrachten	29-10 t/m 23-11-18	zelf inplannen	zelf inplannen
2	PB0802	Onderzoekspracticum cross-sectioneel onderzoek*	online met groepsbijeenkomsten	opdracht	4 t/m 6-2-19	23 t/m 25-4-19	nov. 19

Voor het instromen in de master geldt de harde knip. Dat betekent dat het schakelprogramma geheel moet zijn afgerond, alvorens u met de master kunt starten. Na het afronden van het schakelprogramma kunt u verder met de master zonder opnieuw toelating tot de master aan te vragen. U gaat dan verder door contact op te nemen met de studieadviseur om u aan te melden voor de eerste cursus van de master.

onderwijswetenschappen@ou.nl

Studenten die qua tijd aansluitingsproblemen ondervinden vanuit een schakelprogramma naar de masteropleiding komen in aanmerking voor een voorwaardelijke toelating tot de masteropleiding. Binnen vier weken na de start van het betreffende masterkwartiel dient het cijfer (6 of hoger) of de beoordeling (voldoende) van het laatste tentamen van het schakelprogramma te zijn verwerkt in de administratie.

3 Uitlopende master Onderwijswetenschappen

Stapt u over van de uitlopende naar de huidige master, dan is aanmelden tot 18 dagen voor de start van de cursus mogelijk. Neem tijdig contact op met de studieadviseur om uw inpassing te bespreken.

Inpassing van studenten van de uitlopende master naar de huidige master Onderwijswetenschappen

Voor studenten die nog niet overgestapt zijn naar de huidige master heeft het College van bestuur de volgende uitgangspunten voor inpassing vastgesteld:

- 1 Inpassen geschiedt door de student op vrijwillige basis; de OU spant zich maximaal in om studenten in te passen. Aan het feit dat de OU de mogelijkheid tot inpassing biedt, kan een student geen rechten ontlenen.
- 2 Er worden geen studiepunten opgehoogd.
- 3 In de uitlopende masterprogrammering behaalde studiepunten worden zoveel mogelijk gegarandeerd. Indien echter maar één van de twee gekoppelde uitlopende mastercursussen is afgerond, dient de nieuwe cursus in zijn geheel gevolgd te worden.
- 4 Elk verzoek tot inpassing vereist persoonlijk contact tussen de student en de studieadviseur die inzicht heeft in het programma en de inpassingsmogelijkheden.
- 5 Het resultaat van het contact met de student is een inpassingsvoorstel, dat het (voorlopig) resterend studiep pad van de student bevat. Dit inpassingsvoorstel dient door de Commissie voor de examens te worden goedgekeurd, waarna het definitieve inpassingsvoorstel de vorm van een inpassingsbeschikking heeft.
- 6 Het streven is om verzoeken tot inpassing zo spoedig mogelijk te beoordelen en de student over het resultaat daarvan te informeren. Dat hoeft niet te betekenen dat op het moment van informeren ook al de beschikking is verstrekt en dat dit administratief in de systemen van de OU is verwerkt.

Concreet betekent dit:

De cursussen O50411 Visies op onderwijswetenschappen en O21421 Ontwerpen van leersituaties vormen een cluster dat ingebracht kan worden voor OM0003 Onderwijswetenschappen: theorie en onderzoek in de praktijk.

De cursussen O22421 Methoden en strategieën voor onderwijsontwerpen en O23421 Ontwerpen van onderwijs en opleidingen vormen een cluster dat ingebracht kan worden voor OM0103 Ontwerpen van onderwijs.

De cursussen O27421 Onderwijsonderzoek; methodologie en O30421 Onderzoeksmethoden voor onderwijsontwerp vormen een cluster dat ingebracht kan worden voor OM0213 Methoden voor onderwijsonderzoek.

Het overschot aan studiepunten wordt verrekend in de cursus Atelier.

Studenten die de cursus O31421 Trends en ontwikkelingen in onderwijswetenschappen (4,3 EC) afgerond hebben, kunnen deze cursus inbrengen in de huidige master. Zij volgen de cursus OM020Z (3,2 EC) om tot een totale omvang van 7,5 EC te komen.

Wat is nieuw?

Binnen het masterprogramma

De volgende mastercursussen worden per 1 september 2017 vernieuwd:

De cursus OM0003 Onderwijswetenschappen: de basis krijgt een nieuwe naam maar behoudt dezelfde code en inhoud: OM0003 Onderwijswetenschappen: theorie en onderzoek in de praktijk.

OM0203 Methoden voor onderwijsonderzoek wordt OM0213 Methoden voor onderwijsonderzoek*. De inhoud en de tentamenvorm worden vernieuwd. Het tentamen zal bestaan uit een opdracht. Deze cursus OM0213 heeft ingangseisen. U kunt zich alleen aanmelden voor deze cursus indien u bezig bent met of de cursus OM0003 Onderwijswetenschappen heeft afgerond.

OM0303 Atelier wordt OM0313 Atelier* en wordt inhoudelijk vernieuwd en voortaan aangeboden via yOUlearn (niet meer via OpenU.nl). Deze cursus heeft als ingangseis dat u de cursus OM0003 Onderwijswetenschappen afgerond moet hebben.

OM9909 Masterthesis wordt OM9919 Masterthesis* en wordt vernieuwd aangeboden. Deze cursus heeft als ingangseis dat u alle voorafgaande cursussen, met uitzondering van OM0403 Trends in onderwijs en onderwijswetenschappen, afgerond moet hebben.

Uiterste aanmelddatum voor deelname aan vaste cursussen: u kunt zich tot uiterlijk 18 dagen voor de start van de begeleiding van de vaste cursus aanmelden voor deelname.

Binnen het schakelprogramma

De variabele schakelcursus S37211 Grondslagen van psychologie: filosofie wordt vervangen door de variabele cursus PB1302 Wetenschapsfilosofie met een omvang van 5 EC.

De cursus PB0802 Onderzoekspracticum psychologische survey wordt vervangen door PB0802 Onderzoekspracticum cross-sectioneel onderzoek*. Deze cursus heeft als ingangseis dat u de cursussen PB0202 Onderzoekspracticum inleiding data-analyse, PB0402 Onderzoekspracticum experimenteel onderzoek en PB0702 Literatuurstudie nagenoeg dient te hebben afgerond.

We gaan soepel met de ingangseisen binnen het schakelprogramma om, aangezien de cursussen in opvolgende kwartielen met vaste begeleiding worden aangeboden. Het is door het kort tijdsbestek tussen het tentamen en de start van de volgende cursus niet mogelijk om het cijfer al verwerkt te hebben. Zodoende wordt op uw verzoek wel ingeschreven voor een schakelcursus met ingangseis, mits u ingeschreven staat voor de vereiste cursus.

Uiterste aanmelddatum voor deelname aan vaste cursussen: u kunt zich tot uiterlijk 18 dagen voor de start van de begeleiding van de vaste cursus aanmelden voor deelname.

---

* deze cursus heeft een ingangseis

Cursussen die uit het aanbod worden genomen

Schakelprogramma

code	titel	laatste tentamendatum
O40311	Informatievaardigheden voor sociale wetenschappers	30-11-2017
S37211	Grondslagen van de psychologie: filosofie	31-8-2018

Uitlopende master

	Alle cursussen	31-8-2017
O33417	Masterthesis	31-8-2017*
* met evt. verlenging op eigen verzoek		30-4-2018

Huidige master

OM0203	Methoden voor onderzoek	Start kwartiel 2 13-11-2017 Start kwartiel 4 23-4-2018
OM0303	Atelier	31-8-2018
OM9909	Masterthesis	31-8-2018*
* met evt. verlenging op eigen verzoek		

Studeren aan de Open Universiteit

Wanneer u studeert aan de Open Universiteit betekent dit dat u online onderwijs volgt. De leeractiviteiten dagen uit tot het actief verwerken en omgaan met de leerstof; u kunt uw eigen casuïstiek inbrengen; opdrachten kunnen binnen de beroepspraktijk worden uitgevoerd; en er is aandacht voor actualiteiten en recente ontwikkelingen binnen het domein. Het onderwijs is grotendeels zelfstudie, maar de structuur, studeeraanwijzingen, begeleiding en opdrachten bij een cursus worden online gegeven. De docent is hierbij de expert en het 'gezicht' van de cursus.

Kenmerken van de studie

Studiepunten

De omvang van de cursussen wordt uitgedrukt in studiepunten (EC).

De masteropleiding Onderwijswetenschappen bestaat uit zes cursussen met een totale omvang van 60 EC. De cursussen uit de masteropleiding hebben een omvang van 7,5 EC. De masterthesis heeft een omvang van 22,5 EC.

Schakelprogramma 1, voor studenten met een wo-achtergrond, heeft een omvang van 25 EC.

Schakelprogramma 2, voor studenten met een hbo-achtergrond, heeft een omvang van 30 EC.

De schakelcursussen hebben ieder een omvang van 5 EC.

Studiemateriaal en de digitale leeromgeving yOULearn

Het studiemateriaal van een cursus bestaat uit studieopdrachten en informatiebronnen. De studieopdrachten vindt u op de betreffende cursussite. De informatiebronnen kunnen bestaan uit cursusboeken en/of artikelen, maar ook uit informatie die u zelfstandig verzamelt. Alle cursussen worden online begeleid. Via yOULearn blijft u op de hoogte van cursusgebonden informatie, ontvangt u studieopdrachten, kunt u uw uitwerkingen uploaden en contact onderhouden met andere studenten en docenten via onder meer discussieforums.

www.ou.nl/mijnOU

Onderwijs- en examenregeling (OER)

Jaarlijks vanaf 1 juli worden cursussen volgens de nieuwe regeling aangeboden. Een belangrijk onderdeel van de OER wordt gevormd door de Uitvoeringsregelingen waarin specifieke bepalingen voor elke opleiding zijn opgenomen. De integrale Onderwijs- en examenregeling en Uitvoeringsregelingen kunt u terug vinden op de website.

www.ou.nl/documenten

Inbreng cursussen in de opleiding

Inbreng van een cursus van andere programma's van de Open Universiteit of inbreng van elders in Nederland of in het buitenland gevolgd universitair onderwijs, is mogelijk. Toestemming wordt alleen verleend wanneer er sprake is van een duidelijke samenhang tussen enerzijds het in te brengen onderwijs en anderzijds de doelstellingen van het schakelprogramma of de master Onderwijswetenschappen. De omvang van de in te brengen cursus mag niet lager zijn dan 7,5 EC in de master of 5 EC in het schakelprogramma. Een verzoek kan ingediend worden bij de Commissie voor vrijstelling en toelating van Onderwijswetenschappen.

onderwijswetenschappen@ou.nl

Nederlands en Engels in de opleidingen

Het cursusmateriaal bestaat deels uit Nederlandstalige teksten. In toenemende mate wordt er gebruik gemaakt van Engelstalig cursusmateriaal. De reden hiervoor is dat bepaalde vakgebieden voornamelijk Engelstalig zijn of dat het cursusonderwerp een internationale oriëntatie heeft. Op deze manier ontwikkelen studenten zich tot academici die in staat zijn te participeren in nationaal en internationaal wetenschappelijk onderwijs en onderzoek. De tentamens worden in de Nederlandse taal afgenomen. De cursus Atelier kent vanaf het academisch jaar 2017-2018 ook enkele Engelstalige keuzecursussen. De tentamenopdrachten zijn dan ook in het Engels.

Lerarenbeurs

De lerarenbeurs vergoedt een deel van de kosten voor collegegeld, studiemiddelen en reiskosten. De werkgever kan daarnaast een vergoeding krijgen om vervanging voor 6 tot 8 uur per week te bekostigen. De lerarenbeurs is bestemd voor bevoegde leraren in het primair of voortgezet onderwijs, middelbaar of hoger onderwijs. Ook invalkrachten, ambulante begeleiders, intern begeleiders, zorgcoördinatoren en remedial teachers komen in aanmerking. Docenten die eerder voor een bacheloropleiding gebruik hebben gemaakt van de Lerarenbeurs, kunnen nu opnieuw een beurs aanvragen voor een masteropleiding.

Wilt u als (schakel)student optimaal profiteren van de lerarenbeurs dan dient u (drie) twee achtereenvolgende jaren de beurs aan te vragen en wel voor 30 EC per jaar. U dient ook die 30 EC per jaar te behalen om voor de volledige vergoeding van de beurs in aanmerking te komen. U dient ervoor te zorgen dat u in september start en dat u de 30 EC uiterlijk in augustus behaalt. U moet minimaal 15 EC per academisch jaar behalen om een deel van de lerarenbeurs te behouden.

Neem s.v.p. contact op met uw studieadviseur om uw studieplan te bespreken.

De masteropleiding Onderwijswetenschappen is geregistreerd in het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO) onder nummer 60099 en het BRIN nummer is 22NC.

www.DUO.nl

Studiebegeleiding

De begeleiding van de opleiding is een unieke combinatie van bijeenkomsten, een hoogwaardige digitale leeromgeving en één-op-één contact met de docent. Daarnaast kunt u zelfstandig aan de slag met het lesmateriaal, dat speciaal ontwikkeld is voor thuisstudie. Per kwartiel worden groepen studenten gevormd. De docent organiseert extra begeleidingsactiviteiten zoals (virtuele) begeleidingsbijeenkomsten en tentamenvoorbereiding. Tijdens de bijeenkomsten gaat de docent inhoudelijk in op de leerstof. De bijeenkomsten vinden plaats in de avonden of op zaterdag. Indien het face-to-face bijeenkomsten zijn, vinden deze plaats in onze studiecentra. Elke groep heeft de beschikking over een eigen community site. Op deze site staan de studenten met elkaar en de docent in contact en kan op een gemakkelijke manier met elkaar gecommuniceerd worden.

Studieadviseur

De opleidingsstudenten worden ondersteund door de studieadviseur. De studieadviseur adviseert en bemiddelt bij cursus-overstijgende zaken zoals het studiepad, de studieaanpak, de studievoortgang of -belemmeringen enz.

onderwijswetenschappen@ou.nl

Voor algemene vragen over de kosten, inschrijven, de digitale leeromgeving, enzovoort kunt u het beste contact opnemen met de afdeling Service en informatie, via 045-5762888

info@ou.nl

Online begeleiding

De feedback op uw opdrachten en de begeleiding verloopt online. Bij de opleiding Onderwijswetenschappen worden diverse vormen van begeleiding gehanteerd. Iedere cursus heeft een docent bij wie u terecht kan voor inhoudelijke vragen over een cursus. Dit kan via forums in yOUlearn of telefonisch. Namen en contactgegevens van de docenten staan vermeld op de cursussite. Iedere cursus heeft ook een forum waar u met medestudenten en met de docent in contact kunt treden.

Conferenties

De cursus Trends in onderwijs en onderwijswetenschappen bestaat uit het voorbereiden en volgen van conferenties van het Welten-instituut. U kunt ook externe conferenties bezoeken en daarover volgens de criteria van de cursus een recensie over schrijven (zie yOUlearn, Opleidingsportaal – Conferenties voor een overzicht van goedgekeurde externe conferenties). De begeleiding in deze cursus verloopt veelal via contacten met inhoudsdeskundigen tijdens de conferentie, uitwisseling met medestudenten via de conferentie-weblog en beperkt contact met de docent.

Virtuele bijeenkomsten

Bij een groot aantal cursussen worden virtuele bijeenkomsten georganiseerd voor het verhelderen van specifieke vraagstukken. Daarover wordt u tijdig via de cursussite geïnformeerd.

Individuele begeleiding

In de afstudeerfase worden studenten individueel begeleid. Student en docent maken hierover gezamenlijk afspraken.

Tentamen

Elke cursus wordt afgesloten met een tentamen; een tentamen kan bestaan uit een of meer (deel)toets(en). Welk soort tentamen of welke combinatie van tentamens het zijn, staat bij de cursusinformatie op de website vermeld.

Is de cursus ingeroosterd in een kwartiel (vast) dan wordt deze cursus aan het einde van het kwartiel waarin de begeleiding heeft plaatsgevonden, getentamineerd. Bij onvoldoende resultaat kan het tentamen tweemaal herkanst worden binnen de 12 maanden inschrijfduur. U dient zich voor de sluitingsdatum aan te melden voor het tentamen. Meldt u zich niet aan of neemt u niet deel, dan vervalt voor u de tentamenkans.

Eerste tentamenkans uitstellen bij cursussen met een vast startmoment

Wanneer u in een lager tempo dan de tien weken met aansluitend de tentamenweek wil studeren, kunt u de eerste tentamenkans uitstellen door dit met het desbetreffende formulier (www.ou.nl/formulieren) vooraf aan te vragen via info@ou.nl.

Voorwaarde is wel dat u zich nog niet heeft aangemeld voor het eerste tentamen. Het verzoek tot uitstel van de eerste tentamenkans moet uiterlijk vrijdag in week 6 van het kwartiel ingediend zijn, met uitzondering voor CBI-tentamens. Voor CBI-tentamens geldt dat een verzoek kan worden ingediend tot en met uiterlijk vrijdag van week 9 van het desbetreffende kwartiel.

U kunt gebruikmaken van de tweede en derde tentamenkans, alvorens een derde kans benut kan worden. Bij alle tentamenvormen, met uitzondering van het regulier schriftelijk/CBG-tentamen, geldt dat het de verantwoordelijkheid van de student is om binnen de inschrijfduur de uitgestelde tentamenkans te benutten. Bij regulier schriftelijk/CBG-tentamens* geldt: indien de student niet slaagt voor de tweede herkansing, kan de inschrijfduur verlengd worden tot de eerstvolgende mogelijkheid dat het tentamen wordt afgenomen. Begeleiding door de docent beperkt zich echter tot het tijdvak van het kwartiel waarin de begeleiding wordt aangeboden. Studenten die geen gebruikmaken van de eerste tentamenkans kunnen zich alleen via zelfstudie op de tweede en derde tentamenkans voorbereiden.

* Alleen de schakelcursus OB0002 Over leren, onderwijs en instructie heeft een CBG-tentamen.

Bij cursussen die niet staan ingeroosterd (variabel) kunt u voor een groot deel zelf bepalen wanneer u tentamen wilt afleggen binnen de inschrijfduur.

Soorten tentamens

Regulier schriftelijk tentamen

Dit tentamen bestaat uit gesloten vragen (meerkeuzevragen en juist-onjuist vragen) en/of open vragen. De tentamens worden afgenomen op vastgestelde dagen tijdens de tentamenweken.

Computergebaseerd toetsen CBI-CBG

Dit tentamen wordt afgenomen via een computer in het studiecentrum. Bij een cursus in een kwartiel vindt normaliter het eerste CBI-tentamen plaats in de tentamenweken 9-12. De eventueel te herkansen CBI-tentamens zijn binnen de inschrijftermijn vrij te plannen. Wenst u echter het CBI-tentamen eerder af te leggen dan kunt u al vóór week 9 het van kwartiel het CBI-tentamen doen. Voor een CBI-tentamen betekent dit in de praktijk dat u op een door u gewenst tijdstip de eerste kans kunt inplannen. Dit verzoek moet uiterlijk de vrijdag van week 9 van het kwartiel ingediend zijn.

Indien u onverhoopt zakt voor het CBI-tentamen en u daarna meteen een herkansing wil inplannen dan dient u twee dagen te wachten alvorens u zich opnieuw, online kunt aanmelden voor de herkansing. Tussen het moment van aanmelden en de daadwerkelijke herkansing zitten vijf werkdagen.

Het groepstentamen (CBG) vindt plaats op vastgestelde dagen tijdens de tentamenweken.

Opdracht

De opdracht, het werkstuk, de paper of recensie van een vaste cursus moet in de tentamenweek worden ingediend. Maakt u hiervan geen gebruik, dan vervalt uw tentamenkans.

Mondeling

Mondelinge tentamens worden op afspraak of in een tentamenweek afgenomen. Op de cursussite is aangegeven op welke wijze een afspraak/aanmelding plaatsvindt.

Aanmelden voor tentamens

Voor alle tentamens met uitzondering van de opdracht (die dient u tijdig in), ongeacht de tentamenkans (eerste, tweede of derde tentamenkans) of de tentamenvorm en ongeacht of het tentamen deel uitmaakt van een cursus met een vast of variabel startmoment, geldt dat u zich tijdig dient aan te melden. U kunt zich aanmelden voor een tentamen door in te loggen op MijnOU op de website ou.nl. De sluitingsdatum voor aanmelding wordt op het scherm getoond.

Voor meer informatie over aanmelden, afmelden, het vervallen van tentamenkansen en het verkrijgen van een geldig absent-verklaring wordt verwezen naar de website www.ou.nl/tentamen.

kwartielen	tentamenweek	uiterste aanmelddatum tentamen
1 4-9-17 t/m 10-11-17	13 t/m 15 nov 2017	18 oktober 2017
2 20-11-17 t/m 2-2-18	5 t/m 7 feb 2018	10 januari 2018
3 12-2-18 t/m 20-4-18	23 t/m 25 april 18	28 maart 2018
4 30-4-18 t/m 6-7-18	9, 10 en 12 juli 18	13 juni 2018
Herkansingen kwartiel 1	27 t/m 29 aug 2018	1 augustus 2018

Voor studenten met een functiebeperking, studenten die langdurig buiten Europa verblijven of studenten in detentie gelden andere procedures en aan- en afmeldtermijnen. Raadpleeg hiervoor de gegevens op de website (www.ou.nl/tentamen). Uiterlijk een week voor de tentamendatum volgt de oproepbrief. Hierin zijn de tentamenlocatie, -datum en de toegestane hulpmiddelen vermeld.

www.ou.nl/tentamen

Uitslag tentamen

Afhankelijk van de tentamenvorm ontvangt u eerst een voorlopige uitslagbrief en zodra de Commissie voor de examens de uitslag formeel heeft vastgesteld, volgt uw definitieve uitslagbrief en een officieel certificaat als u geslaagd bent voor alle bij de cursus behorende tentamenverplichtingen. Bij schriftelijke tentamens wordt het antwoordmodel uiterlijk twee dagen na het tentamen op de cursussite in de digitale leeromgeving geplaatst.

www.ou.nl/tentamen

Opmerkingen, inzage en beroep - na afloop van een tentamen

Na afloop van een regulier tentamen kunt u opmerkingen over de inhoud daarvan aan de Commissie voor de examens sturen. Bij een individueel tentamen (CBI) is dat niet mogelijk. Na de definitieve vaststelling van de uitslag van een tentamen kunt u daartegen, indien u het er niet mee eens bent, beroep instellen bij het College van beroep voor de examens van de OU. Desgewenst kunt u ook om inzage van uw tentamen vragen. Op www.ou.nl/procedures vindt u de toepasselijke procedures beschreven.

Cum laude afstuderen

Als bij de bepaling van de uitslag van het afsluitend examen van een opleiding blijkt dat u met uitzonderlijke of zeer uitzonderlijke bekwaamheid uw opleiding heeft gevolgd en afgesloten, wordt dit op het getuigschrift vermeld met de woorden Cum laude (Met lof) of Summa cum laude (Met de hoogste lof).

De criteria die gelden voor de afgifte van judicia (cum laude en summa cum laude) staan beschreven in het document Centraal kader voor de Commissie voor de examens. Meer informatie hierover staat op onze website bij tentamen en examens.

www.ou.nl/documenten

Laatste tentamendata

Wordt een cursus uit het aanbod genomen, dan kunt u deze cursus nog gedurende een beperkte periode afronden. In het Overzicht laatste tentamendata vindt u de cursussen die beperkt getentamineerd worden. U ontvangt hiervan geen persoonlijk bericht. Eventuele aanvullingen staan op Nieuwspiazza bij 'Tentameninformatie'.

Na de laatste tentamendatum is het niet meer mogelijk om een tentamen voor de betreffende cursus af te leggen. Op uw bewijs van inschrijving staat de einddatum van uw inschrijving. Deze kan afwijken van de datum van de laatste tentamenmogelijkheid.

Voor studenten

Opleidingscommissie

De Opleidingscommissie (OC-OW) bestaat uit studenten en medewerkers. De huidige WHW geeft de opleidingscommissie een aantal specifieke bevoegdheden zoals het advies uitbrengen over en instemmen met aspecten van de onderwijs- en examenregeling (OER), het jaarlijks beoordelen van de wijze van uitvoering, en in brede zin het 'uit eigen beweging' advies uitbrengen aan het bestuur van de opleiding over alle aangelegenheden betreffende het onderwijs. De belangrijkste taak is het advies geven over de kwaliteit van de opleiding, en daarmee samenhangend klachten, curriculum-wijzigingen, onderwijs- en docentevaluaties en de communicatie binnen de opleiding. De opleidingscommissie is daarmee een belangrijke actor in het monitoren van de kwaliteit binnen de opleiding en is in de positie om het management te adviseren bij geconstateerde knelpunten.

De leden zijn:

Dhr. dr. Arnoud Evers, voorzitter (arnoud.evers@ou.nl)

Mw. dr. José Janssen, wp-lid, (jose.janssen@ou.nl)

Mw. drs. Joyce Neroni, wp-lid (joyce.neroni@ou.nl)

Mw. Marieke van Asperen-Alkema, studentlid (vanasperenmarieke@gmail.com)

Mw. Daniëlle Berger, studentlid (danielle.berger@live.nl)

Mw. Nelleke Bouma-de Lange, studentlid (n.bouma61@gmail.com)

Mw. Ivonne Lipsch, studentlid (ivonne-Lipsch@hotmail.com)

Mw. Marion Timmermans, ambtelijk secretaris (onderwijswetenschappen@ou.nl).

Wanneer u in contact wilt komen met de Opleidingscommissie van de masteropleiding

Onderwijswetenschappen kan dat via e-mail met een van de leden of via de discussie in de

Opleidingsportaal. De verslagen van de OC-OW zijn te vinden op portal.ou.nl/web/studenten-olw/commissies

Studentenraad

De Studentenraad (SR) is de officiële vertegenwoordiging van alle studenten waar het gaat om de medezeggenschap. De SR bestaat uit negen studentleden en kent een zittingsperiode van twee jaar.

De formele gesprekspartner van de SR is het College van bestuur, doorgaans de rector magnificus. Maar de SR praat ook, informerend of toetsend, met decanen en de Raad van toezicht. De formele inspraak van de SR is wettelijk vastgelegd in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW). Concreet houdt dit in het uitbrengen van (gevraagd of ongevraagd) advies over onderwerpen zoals het collegegeld, de elektronische leeromgeving, het onderwijsmodel of de naamsbekendheid. Een zwaardere bevoegdheid is het instemmingsrecht dat de SR, binnen de zogeheten Gezamenlijke Vergadering (GV), deelt met de Ondernemingsraad. Dit betreft het instellingsplan, de kwaliteitszorg en het bestuurs- en beheersreglement. Waar de zogeheten Facultaire Opleidingscommissies adviesrecht hebben inzake de Onderwijs- en examenregeling (OER), heeft de GV instemmingsrecht inzake de meer overkoepelende onderdelen van die OER – denk aan tentaminering, studievoortgang en begeleiding.

De SR vertegenwoordigt zowel Nederlandse als Vlaamse studentenbelangen. De maandelijkse vergaderingen kunnen als toehoorder worden bijgewoond.

Aanmelden op studentenraad@ou.nl (T 045 - 576 2737/ 045 - 576 2215)

Alumni en promoveren

De Open Universiteit wil naast bachelor- en masterstudenten ook promovendi aan zich binden. Zowel promovendi die bij de Open Universiteit werken (aio's en andere medewerkers), als buitenpromovendi, die bijvoorbeeld parttime promoveren naast hun werk, kunnen bij de Open Universiteit een promotietraject afleggen. De Graduate School van de Open Universiteit biedt (buiten)promovendi een inspirerende omgeving en faciliteiten om intern en 'op afstand' binnen de gestelde tijd te kunnen promoveren. Inhoudelijke begeleiding van (buiten)promovendi vindt plaats door de faculteiten van de Open Universiteit.

Wat doet de Graduate School

De Graduate School is een thuishaven voor (buiten)promovendi, hun promotores en begeleiders. De Graduate School informeert aankomende promovendi, faciliteert promovendi en biedt hen toegang tot de online promovendi-community. Voorbeelden van deze faciliteiten zijn gebruikmaking van de digitale bibliotheekvoorzieningen en individuele begeleiding bij het maken van een onderzoeksvorstel.

Ook organiseert de Graduate School een jaarlijkse PhD-dag voor al haar promovendi.

Voor interne en externe promovendi die formeel tot een promotietraject zijn toegelaten biedt de Graduate School additioneel bijvoorbeeld gratis toegang tot enkele basiscursussen die relevant zijn voor promovendi, zoals academic writing en academic presenting, dat in samenspraak met de faculteit kan worden ingevuld.

Daarnaast is de Graduate School een communicatie- en ontmoetingsplatform voor promovendi, waar zij ervaringen en tips kunnen uitwisselen. Heeft u interesse in een promotietraject dan kunt u verdere informatie verkrijgen bij graduate.school@ou.nl.

www.ou.nl/web/graduate-school

(Bijna) alumnus?

Als u de eindstreep van uw studie bijna of al eerder heeft bereikt, betekent dat niet dat het contact met de Open Universiteit komt te vervallen. Als alumnus bent u graag gezien, u bent tenslotte ambassadeur van onze universiteit doordat u uit eigen ervaring goed zicht heeft op de ontwikkeling van de vraag naar opleidingen, scholing en trainingen. Daarom bent u van harte welkom op onze studiedagen, symposia en academische zittingen. Bent u lid van de alumnivereniging, dan kunt u contact onderhouden met andere afgestudeerden. Ook is het mogelijk informatie te ontvangen over promoties en promotieonderzoek en kunt u bovendien cursussen bestellen (zonder tentamenrechten) tegen een gereduceerd tarief. De vereniging organiseert geregeld lezingen, excursies en bedrijfsbezoeken.

www.ou.nl/alumni

Kosten

Voor het volgen van opleidingen en cursussen wordt collegegeld in rekening gebracht. Volgens de wet op het hoger onderwijs is het wettelijk of instellingscollegegeld afhankelijk van uw persoonlijke situatie. Als u toegelaten bent tot het schakelprogramma dan betaalt u het wettelijke collegegeld. Koopt u een schakelcursus zonder officieel toegelaten te zijn, dan betaalt u het instellingscollegegeld. Ben u een masterstudent, kijk dan op onze website welk collegegeld voor u van toepassing is. Gespreid betalen is mogelijk. Bij het OU-collegegeld is het studiemateriaal en het tentamen (inclusief twee herkansingen) inbegrepen. Om studenten met een laag inkomen tegemoet te komen hanteert de Open Universiteit in bepaalde situaties een kortingsregeling op het cursusgeld (KCOU).

www.ou.nl/kosten

Fiscale aftrekbaarheid

Wanneer u uw studie nodig heeft voor uw huidige of toekomstige baan, dan kunt u mogelijk uw studiekosten aftrekken van uw inkomstenbelasting. Kijk voor de exacte regelgeving hiervoor op de website van de Belastingdienst.

Studiefaciliteiten

Naast het (digitale) studiemateriaal, de inhoudelijke studiebegeleiding en begeleidingsbijeenkomsten heeft de Open Universiteit faciliteiten ontwikkeld om een zelfstandige afstandstudie te ondersteunen. Wanneer u bent ingeschreven als student krijgt u de beschikking over toegang tot een aantal digitale voorzieningen. Als student kunt u bij 'mijnOU' uw persoonlijke gegevens en studievoortgang bekijken en beheren. Daarnaast zijn er veel voorzieningen die uw studie effectief en succesvol kunnen maken. Deze zijn bereikbaar via Studieplaza.

U wordt regelmatig op de hoogte gehouden van nieuwsfeiten in een wekelijkse nieuwsbrief.

mijnOU

Via mijnOU heeft u toegang tot een groot aantal diensten. U krijgt toegang tot uw digitale leeromgeving, u kunt zich online aanmelden voor tentamens, uw studiepad bekijken, de studieplanner raadplegen en inschrijven voor cursussen. Ook heeft u toegang tot de digitale bibliotheek en de ict-winkel SURFspot. U logt in met uw studentnummer als gebruikersnaam en het wachtwoord dat u zelf heeft bedacht bij uw registratie voor mijnOU.

Digitale leeromgeving

Als student heeft u toegang tot uw de digitale leeromgeving van de Open Universiteit: www.yOulearn.ou.nl. In deze leeromgeving vindt u uw cursus(sen), studietaken, discussiegroepen en aanvullende informatie over en vanuit uw faculteit(en). Het is mogelijk om bestanden te plaatsen op uw eigen persoonlijke virtuele harde schijf en die vervolgens te delen met anderen. Via de leeromgeving kunt u gemakkelijk in contact komen met medestudenten en docenten, en online informatie uitwisselen of discussiëren over lesstof.

www.ou.nl/mijnou

Studieplanner

Studeert u aan de Open Universiteit, dan kunt u de online Studieplanner gebruiken bij het indelen van uw tijd. Voor een schakelcursus met een omvang van 5 EC kunt u rekenen op een studiebelasting van 14 uur per week. Voor een mastercursus van 7,5 EC kunt u rekenen op een studiebelasting van 21 uur per week. Per cursus kunt u aangeven wanneer u wilt starten, wanneer u de cursus wilt afronden, óf hoeveel uur per week u wilt studeren. Daarnaast kunt u ook de studielast aanpassen aan uw eigen situatie of onderbrekingen, zoals vakanties, instellen. U kunt eigen plannings maken en opslaan. Zo kunt u uw tijd efficiënt indelen op basis van bijvoorbeeld een bepaalde periode, een vast studietempo of begeleidingsbijeenkomsten. U opent de Studieplanner via mijnOU.

www.ou.nl/studieplanner

Studiepad

Als u bezig bent met een schakel- of masteropleiding worden uw studievorderingen bijgehouden in het Studieresultatensysteem (SRS). U kunt uw eigen studiepad volgen en een overzicht zien van het afgelegde, het lopende en het resterende studiepad. Wilt u graag een volgende cursus starten? Dan kunt u zich via uw studiepad hiervoor aanmelden, uw persoonlijke gegevens zijn dan al ingevuld. Wanneer u het schakelprogramma afgerond heeft en u wil verder met de master, dan dient u contact op te nemen met uw studieadviseur om de eerste cursus van de master te kunnen bestellen.

www.ou.nl/studiepad

Bibliotheken

Als OU-student heeft u rechtstreeks toegang tot een digitale bibliotheek met belangrijke informatiebestanden en/of zoeksystemen voor wetenschappelijke tijdschriften en artikelen. Handig zijn Google wetenschap en Worldcat. Verder kunt u kosteloos lid van een universiteitsbibliotheek of betalend lid van de Koninklijke Bibliotheek worden wanneer u boeken wilt lenen of artikelen wilt bestellen die niet in de eigen digitale bibliotheek te downloaden zijn. Inloggen in de bibliotheek kan via mijnOU.

www.ou.nl/mijnou

Academia en SURFspot

De Open Universiteit is aangesloten op SURFconext, waardoor u als student gebruik kunt maken van de mediabibliotheek Academia en ook producten met korting kunt bestellen via SURFspot. Het Academia-materiaal bevat een enorme collectie aan beeld- en geluidmateriaal over de Nederlandse geschiedenis, de medische wereld, mediageschiedenis, politiek en recht, natuur en milieu en zelfs over entertainment en curiosa. Er zijn polygoonjournaals, amateurfilms, programma's van de publieke omroep, radiofragmenten, foto's en artikelen te vinden.

www.ou.nl/mijnou

Endnote

Studenten van de Open Universiteit kunnen het bibliografisch programma Endnote downloaden. Dit is een softwarepakket voor het opslaan van bibliografische gegevens. Hiermee downloadt u eenvoudig literatuurverwijzingen van websites van uitgeverijen en bibliotheken uit binnen en buitenland. Daarnaast kunt u met deze programma's zoeken in bibliotheekdatabases. Zo kunt u zelf een database aanmaken van literatuurverwijzingen om die te gebruiken in uw afstudeeronderzoek, tijdschriftartikelen, boeken en andere publicaties. Deze database kunt u ook via de cloud delen met andere studenten. Ook kunt u databases van anderen importeren en daarna uitbouwen met door u gevonden referenties of uw eigen referentie(s).

U kunt het programma Endnote één maand nadat u bent ingeschreven downloaden. Op Studiecoach staat een instructiefilm over Endnote.

Studiecoach

Studiecoach is de website van de OU waar u thema's, items, tips en suggesties vindt om uw studievaardigheden te verbeteren. Daar vindt u de online workshops die de Open Universiteit voor studenten organiseert. De opzet van Studiecoach is dynamisch en eigentijds. Via video's, tekst, animaties, zelftests, tools en workshops wordt u virtueel geholpen bij het studeren. Maar u kunt er natuurlijk ook voor kiezen om een avond naar het studiecentrum te komen om aan een workshop deel te nemen.

www.ou.nl/web/studiecoach

Workshops

Er worden workshops aangeboden over allerlei studiethema's die het studeren gemakkelijker moeten maken. Zo kunt u workshops bijwonen over timemanagement, mindmappen, presenteren, schrijven, mindfulness en nog veel meer. Alle workshops worden gegeven in één van de studiecentra. Ook worden er excursies georganiseerd naar musea, tentoonstellingen, steden en andere bezienswaardigheden.

Drempels weg

Iedere student is anders. Drempels weg is het domein voor studenten met een functiebeperking, dyslexie of autisme en voor iedereen die wel eens moeite heeft met structureren of met het vasthouden van de motivatie. We bieden handreikingen die het studeren kunnen vergemakkelijken. Met een functiebeperking wordt u precies hetzelfde beoordeeld als iedere andere student, maar de weg naar het felbegeerde diploma kan iets anders verlopen. De OU komt u tegemoet met speciale voorzieningen. Hier vindt u welke en hoe u zaken voor uzelf kunt regelen.

www.ou.nl/drempelsweg

Studenten Nieuwsbrief: Nieuwsplaza

Iedere week krijgt u als student van de Open Universiteit een Nieuwsbrief in uw e-mail. Via deze Nieuwsbrief wordt u op de hoogte gehouden van wijzigingen in het programma of de begeleidingsbijeenkomsten van de opleidingen. U krijgt ook datawijzigingen van tentamenbijeenkomsten via de Nieuwsbrief door. Verder wordt u geïnformeerd over allerlei ander studienieuws binnen en buiten de OU en wordt u geattendeerd op bijeenkomsten en workshops in de studiecentra. Alle nieuwsartikelen zijn uitgebreid na te lezen op de website Nieuwsplaza.

www.ou.nl/web/nieuwsplaza

Studiecentra

De Open Universiteit heeft studiecentra verspreid over Nederland en Vlaanderen.

U ontmoet hier medestudenten en docenten en u kunt hier terecht voor studiebegeleiding en -advies en voor activiteiten ten behoeve van de academische vorming. Verder is het studiecentrum de locatie waar u het tentamen aflegt. Voor meer informatie en de openingstijden kunt u terecht op de website.

www.ou.nl/studiecentra

Procedures en regelgeving

OER en Uitvoeringsregelingen

In de Onderwijs- en examenregeling (OER) staat het onderwijsprogramma en de rechten en plichten van de student beschreven. Onderdeel van de OER zijn de Uitvoeringsregelingen waarin voor elke opleiding specifieke bepalingen zijn opgenomen. Deze regelingen kunt u downloaden van de website of de faculteitstab in uw elektronische leeromgeving.

www.ou.nl/documenten

Getuigschriften

De Open Universiteit verstrekt de volgende getuigschriften: een propedeuse-, een wo-bachelor- en een wo-mastergetuigschrift. Daarnaast geeft de OU dossierverklaringen af.

www.ou.nl/getuigschrift

Beroepsprocedure

Bij het College van beroep voor de examens kan binnen zes weken (administratief) beroep worden ingesteld tegen o.a. beslissingen van de Commissie voor de examens of een examiner. Voorbeelden van een beslissing zijn: een individuele tentamenuitslag, een vrijstellingsbeslissing of een toelatingsbeslissing tot een wo-masteropleiding.

Bezwaarprocedure

Bezwaar kan gemaakt worden tegen een besluit, genomen door of namens het College van bestuur, waartegen geen (administratief) beroep mogelijk is. Deze besluiten kunnen betrekking hebben op bijvoorbeeld: de inschrijving, het cursusgeld.

Klachtencommissie

Voor klachten, waarvoor u geen beroep of bezwaar kunt aantekenen, bijvoorbeeld over de dienstverlening of de wijze waarop u bent behandeld, kunt u terecht bij de Klachtencommissie. Meld uw klacht eerst bij Service en informatie. Wordt uw klacht daar niet naar tevredenheid verholpen, dan kunt u schriftelijk een formele klacht indienen. Uitgebreide informatie rondom de Nadere regels inrichting tentamen, Beroep, Bezwaar en Klachten kunt u vinden op de website. Ook staan daar benodigde formulieren voor download.

www.ou.nl/procedures

Vertrouwenspersonen ongewenst gedrag

De Open Universiteit heeft vertrouwenspersonen aangesteld die kennis hebben van de organisatie en de problemen die zich daarin kunnen voordoen. Als u hulp nodig heeft bij het oplossen van een probleem van ongewenst gedrag tijdens de studie kunt u contact opnemen met een van de vertrouwenspersonen via E vertrouwenspersonen.oomgang@ou.nl, of kijk op onze website voor meer informatie.

www.ou.nl/vertrouwenspersonen

Alle bovenstaande informatie is ook verkrijgbaar in de studiecetra of telefonisch aan te vragen bij de afdeling Service en informatie, T +31 45 - 576 28 88.

Medewerkers Onderwijswetenschappen

Mw. prof. dr. S. Brand-Gruwel
Decaan faculteit PenOW

Mw. S. Daems
Medewerker audiovisuele technieken

Dhr. dr. H. Hummel
Universitair hoofddocent

Mw. prof. dr. M. Vermeulen
Opleidingsdirecteur
Onderwijswetenschappen

Mw. dr. K. Dirx
Universitair docent

Dhr. dr. H. Hermans
Universitair docent

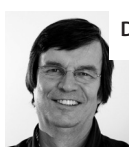
Dhr. K. Ackermans MSEN
Promovendus en docent

Dhr. A. van Eck MSc
Tutor

Mw. S. van Ingen Bc.
Projectmanager

Dhr. drs. J. Arkenbout
Redacteur

Dhr. dr. A. Evers
Universitair docent

Mw. dr. J. Janssen
Universitair docent

Dhr. J. Berkhout
Medewerker audiovisuele technieken

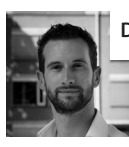
Mw. dr. O. Firssova
Universitair docent

Mw. dr. H. Jarodzka
Universitair docent

Mw. A. Boot-Groenink MSc
Tutor

Dhr. dr. J. Gijsselaers
Universitair docent

Mw. I. Jonkman
Secretaresse

Mw. A. Bouwels
Medewerker audiovisuele technieken

Mw. prof. dr. R. de Groot
hoogleraar

Mw. J. Kasch MSc
Promovenda en docent

Mw. dr. ir. F. Brouns
Universitair docent

Mw. M. Henderikx MSc
Promovenda en docent

Dhr. dr. G. van Lankveld
Onderzoeker en docent

Dhr. dr. J. van Bruggen
Universitair docent

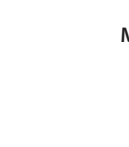
Dhr. J. Hendriks
Redacteur

Mw. dr. C. Meijs
Universitair docent

Dhr. dr. G. Camp
Universitair hoofddocent

Mw. dr. M. Huiskamp
Universitair docent

Mw. E. Mulder, MSc
Promovenda en docent

Dhr. dr. R. Nadolski
Universitair docent

Dhr. dr. C. Stracke
Universitair docent

Mw. J. Neroni MSc
Promovenda en docent

Dhr. dr. S. Ternier
Universitair docent

Mw. dr. F. Nijland
Universitair docent

Mw. M. Timmermans
Onderwijscoördinator

Mw. dr. K. Rajagopal
Universitair docent

Dhr. dr. S. Verjans
Universitair docent

Dhr. dr. S. Robbers
Promovendus/docent

Mw. I. Verstappen BEd
Studieadviseur

Mw. dr. E. Rusman
Universitair docent

Mw. dr. E. Vrieling
Universitair docent

Mw. M. Scheffel MA
Promovenda en docent

Mw. R. Wijermans-Overman Bc.
Studieadviseur

Mw. M. Schophuizen MSc
Promovenda en docent

Dhr. prof. dr. M. Specht
Hoogleraar

Dhr. dr. H. Spoelstra
Universitair docent

Cursusbeschrijvingen

De cursusbeschrijvingen zijn gerangschikt volgens het opleidingsschema. De meest actuele cursus-informatie vindt u op onze website. Bij elke cursusbeschrijving in deze gids staat het webadres vermeld dat direct toegang geeft tot de betreffende cursussite.

Onderwijswetenschappen: theorie en onderzoek in de praktijk

Cursuscode: OM0003

Studiepunten: 7,5 EC

Deze cursus kent een vast startmoment volgens het jaarrooster in kwartielen. Aanmelden na de start van het kwartiel is niet mogelijk.

Voorkennis

Kennis van onderwijskundige begrippen op het niveau van Valcke, M. (2010). *Onderwijskunde als ontwerpwetenschap; Een inleiding voor ontwikkelaars van instructie en voor toekomstige leerkrachten*. Gent: Academia Press.

In deze cursus verdiept u uw kennis rond de basisbegrippen en -theorieën van onderwijswetenschappen op micro-, meso- en macroniveau. Vervolgens past u deze kennis toe op een feitelijk onderwijssituatie door deze op de verschillende niveaus te analyseren. Zo observeert u een lessituatie en analyseert u deze observatie en het gebruikte onderwijsmateriaal op de toegepaste leerprincipes. U interviewt de docent over uw bevindingen en de achtergronden van de gemaakte keuzes met de docent. Tot slot analyseert u relevante documenten en beleidsrichtlijnen.

U presenteert de resultaten van uw onderzoek in de vorm van een poster tijdens een virtuele postersessie en u gaat daarover in discussie met uw medestudenten en docenten. Ter afronding van de cursus schrijft u een kort artikel waarin u verslag uitbrengt van het gehouden observatieonderzoek en dit onderzoek beschouwt vanuit het perspectief van het curriculum waarvan de les deel uitmaakte. De basisvaardigheden academisch schrijven oefent u bij het schrijven van het artikel, en met behulp van een serie gerichte korte oefeningen. In de cursus werkt u samen met uw medestudenten, en u ontvangt en geeft feedback. U staat ook stil bij uw eigen voortgang en reflecteert over uw leerdoelen en de gemaakte vorderingen.

Leerdoelen

- Ontwerpvaardigheden: u kunt met behulp van het behavioristische, cognitivistische, constructivistische begrippenkader lessituaties en curricula analyseren en evalueren.
- Onderzoeksvaardigheden: u kunt de onderzoeksmethoden observeren, interviewen en documentanalyse toepassen om een onderzoeksvraag te beantwoorden; u kunt hierover rapporteren in een poster en in een onderzoeksverslag.
- U kunt een evaluatieverslag schrijven dat voldoet aan de eisen van academisch schrijven voor wat betreft: argumentatie, taalgebruik, refereren, cohesie, grammatica en interpunctie, argumentatie, schrijfstijl en vormvoorschriften.
- Communicatievaardigheden: u kunt uw onderzoek mondeling toelichten met behulp van een poster(presentatie), en een andere feedback geven op zijn of haar onderzoek en (poster)presentatie.
- Reflecteren op eigen prestatie en studeervaardigheden en studeermogelijkheden.

Cursusmateriaal

- Studietaken in de digitale leeromgeving
- Valcke, M. (2010). Onderwijskunde als ontwerpwetenschap. Gent, België: Academia Press (hoofdstukken 2, 4, 5, 6 en 9)
- Ackermann, M., Ossewijzer, E., Schmidt, H. G., Van der Molen, H., & Van der Wal, E. (2012). Zelf leren schrijven. Amsterdam: Boom onderwijs. (boek en bijbehorende website)
- American Psychological Association (2010). Publication manual of the American Psychological Association (6th ed). Washington, DC: American Psychological Association.
- Diverse wetenschappelijke artikelen.

Sterk aanbevolen, maar geen onderdeel van deze cursus, is Cresswell Educational Research: planning, conducting and evaluating quantitative and qualitative research (boek hoort bij cursus OM0213 Methoden voor onderwijsonderzoek).

Begeleidingsvorm

- Eén synchrone bijeenkomst op locatie (verplichte startbijeenkomst voor deelname aan kwartiel op zaterdag 2 september 2017 en voor deelname aan kwartiel 3 op zaterdag 10 februari 2018) en bijeenkomsten op afstand via de virtuele klas.
- Asynchrone samenwerking met medestudenten via de Groepsdiscussie op de cursussite in de digitale leeromgeving.

Docenten

Mw. dr. O. Firssova, mw. dr. F. Nijland, dhr. dr. H. Hummel, dhr. S. Robbers MSc en mw. M. Huiskamp MSc.

Tentamenvorm

Opdracht.

Digitale leeromgeving [yOULearn.ou.nl](https://youlearn.ou.nl)

In deze cursus werkt u in de digitale leeromgeving. In de omgeving vindt u materialen, opdrachten en communicatietools.

www.ou.nl/studieaanbod/OM0003

Ontwerpen van onderwijs

Cursuscode: OM0103

Studiepunten: 7,5 EC

Deze cursus kent een vast startmoment volgens het jaarrooster in kwartielen. Aanmelden na de start van het kwartiel is niet mogelijk.

In de cursus Ontwerpen van onderwijs leert u zelfstandig een onderwijsontwerp te maken met een specifiek ontwerpmodel: Het four-component instructional design (4C/ID) model van Van Merriënboer. Het 4C/ID-model is een ontwerpmodel voor het aanleren van complexe vaardigheden, waarbij lerenden werken aan authentieke, betekenisvolle leertaken en het onderwijs is opgebouwd uit vier componenten: leertaken, ondersteunende informatie, procedurele informatie en deeltaakoefening.

U bestudeert de ontwerpprincipes die ten grondslag liggen aan het model en leert de ontwerpstappen van het model zelfstandig toe te passen bij het realiseren van een concreet onderwijsontwerp. Hiertoe kiest u zelf een instructieprobleem (bij voorkeur uit uw eigen werk- of leefomgeving) waarvoor u een onderwijs(her)ontwerp wilt maken.

Leerdoelen

Na het volgen van deze cursus kunt u de onderliggende ontwerpprincipes van de vier componenten van het 4C/ID-model herkennen en beschrijven. U weet hoe u systematisch deze componenten voor complex leren ontwerpt en u kunt voor een eigen gekozen instructieprobleem een onderwijsontwerp maken.

Cursusmateriaal

De cursus bestaat uit het Engelstalig tekstboek *Ten steps to complex learning* (Van Merriënboer & Kirschner, 2013) en een elektronisch werkboek. In het elektronisch werkboek worden aanvullende Engelstalige en Nederlandstalige artikelen aangereikt, zijn per studietaak opdrachten en sjablonen thematisch geordend en zijn instructievideo's beschikbaar.

Begeleidingsvorm

Bij deze cursus hoort begeleiding via de digitale leeromgeving: er vinden regelmatig bijeenkomsten in de virtuele klas plaats en u maakt gebruik van discussiefora om in kleine groepen met medestudenten aan de studietaak te werken.

Docenten

Mw. dr. E. Rusman, dhr. dr. H. Hummel, mw. dr. K. Rajagopal, mw. dr. O. Firssova, dhr. A. van Eck MSc en mw. A. Boot-Groenink MSc.

Tentamenvorm

Opdracht.

Tentamentoelichting

De cursus wordt getentamineerd door middel van een presentatie van een tussentijds ontwerp en met een ontwerpverslag dat u in de tweede helft van de cursus maakt.

Digitale leeromgeving yOUlearn.ou.nl

Op de cursussite in de digitale leeromgeving kunt u als student van deze cursus informatie vinden over de cursusopzet, tentamenverplichtingen en de begeleidingsopties. Daarnaast heeft u in de digitale leeromgeving toegang tot het elektronisch werkboek met studietaken, discussiefora en een virtuele klas. In de fora en de virtuele klas kunt u met medestudenten en docenten informatie uitwisselen en discussiëren over de leerstof.

www.ou.nl/studieaanbod/OM0103

Methoden voor onderzoek

Cursuscode: OM0213

Studiepunten: 7,5 EC

Deze cursus kent een vast startmoment volgens het jaarrooster in kwartielen. Aanmelden na de start van het kwartiel is niet mogelijk.

Ingangseisen

U dient bezig te zijn met of de cursus Onderwijswetenschappen: theorie en onderzoek in de praktijk afgerond te hebben.

Deze cursus geeft een systematisch overzicht van wetenschappelijke methoden in onderwijs-onderzoek. Zowel kwantitatieve als kwalitatieve onderzoeksmethoden komen op evenwichtige en samenhangende wijze aan bod. De fundamentele stappen in het onderzoeksproces worden besproken aan de hand van concrete voorbeelden. Voorbeeldscripts, praktische richtlijnen en checklists met nuttige informatie voor onderzoekers worden aangereikt die u helpen bij het uitvoeren van wetenschappelijk verantwoord onderzoek. In deze cursus maakt u tevens kennis met design based research, een onderzoekbenadering voor onderwijsonderzoek die een brug wil slaan tussen theorie en praktijk van onderwijsontwerp. U leert over het debat dat onderwijsonderzoekers voeren over de methodologie die gebruikt kan worden om onderzoek zo passend mogelijk te maken voor het proces van onderwijsontwerp. Door heel concreet te beschrijven hoe een beginnende wetenschapper een onderzoek ontwerpt en uitvoert wordt u een realistisch perspectief aangeboden en krijgt u inzicht in de praktische kanten van het doen van onderzoek.

Leerdoelen

Na het volgen van deze cursus kunt u

- de kenmerken van kwantitatief en kwalitatief onderzoek benoemen en onderscheiden
- de verschillende onderzoeksmethoden onderscheiden
- de kenmerken van de verschillende onderzoeksmethoden beschrijven
- de verschillende types van de verschillende onderzoeksmethoden onderscheiden
- de stappen beschrijven die genomen moeten worden bij de verschillende onderzoeksmethoden
- criteria beschrijven waarop de verschillende onderzoeksmethoden beoordeeld worden
- beschrijven welke ethische issues kunnen optreden bij het doen van onderzoek
- een verantwoorde keuze maken voor een concrete onderzoeksmethode en die keuze onderbouwen en verantwoorden
- een beargumenteerde opzet maken voor een concreet onderzoek
- een onderzoeksopzet kritisch evalueren
- beschrijven welke ethische issues kunnen optreden bij het doen van onderzoek.

Cursusmateriaal

Het cursusmateriaal bestaat uit een Engelstalig handboek, een Nederlandstalig digitaal werkboek en een aantal Engelstalige artikelen. Het handboek is van de hand van Creswell en draagt als titel 'Educational research: planning, conducting, and evaluating quantitative and qualita-

tive research'. Het digitaal werkboek vormt u studieleidraad. De hierin opgenomen studietaken bieden u de mogelijkheid om uzelf te toetsen, aanvullende informatie te vinden en onderzoeksvaardigheden te oefenen.

Begeleidingsvorm

De studietaken in deze cursus doorloopt u deels zelfstandig en deels samen met medestudenten. Er wordt uitgelegd hoe u contact kunt zoeken en kunt samenwerken met medestudenten (zoals met Collaborate of via Skype). Op verschillende momenten worden Collaborate-sessies georganiseerd om u de mogelijkheid te bieden met uw medestudenten en docent over de cursus te praten. De docent monitort uw voortgang in de cursus door middel van het volgen van de discussie en de ingestuurde opdrachten. Bij studieproblemen die te maken hebben met de cursusopzet zal de docent zorgdragen voor een oplossing.

Docenten

Mw. dr. J. Janssen, dhr. dr. A. Evers en dr. J. van Bruggen.

Tentamenvorm

Bijzondere verplichting in de vorm van een groepsopdracht.

Tentamentoelichting

De tentamenverplichting bestaat uit een groepsopdracht. Gedurende de cursus werkt u samen aan een onderzoeksvoorstel, dat u aan het eind van de cursus ter beoordeling instuurt. Het eindcijfer voor de cursus wordt geheel bepaald door de beoordeling van de groepsopdracht.

Digitale leeromgeving yOUlearn.ou.nl

Na aanmelding kunt u via de cursussite in de digitale leeromgeving naar de discussiegroepen. Hier kunt u met medestudenten en begeleider informatie uitwisselen en discussiëren over de leerstof.

www.ou.nl/studieaanbod/OM0213

Atelier

Cursuscode: OM0313

Studiepunten: 7,5 EC

Ingangseisen

U dient de cursus Onderwijswetenschappen: theorie en onderzoek in de praktijk te hebben afgerond.

Deze cursus kent een vast startmoment volgens het jaarrooster in kwartielen. Aanmelden na de start van het kwartiel is niet mogelijk.

Met behulp van Atelier kunt u zelf richting geven aan uw eigen studiep pad door verdieping of verbreding. Dit doet u binnen deze cursus door een gedegen oriëntatie op een aantal relevante onderwijskundige thema's (de onderzoekstopics van het Welten-instituut) en daarna door een keuze te maken voor een van de voorgestructureerde keuzecursussen. U kunt daarbij kiezen uit meerdere opties, bijvoorbeeld:

'Kwaliteit van onderwijs'

Kwaliteit van onderwijs is een topic dat nog steeds veel belangstelling oogst. Zoeken op Google naar 'kwaliteit van onderwijs' gaf 2.730.000 hits, onderwijskwaliteit leverde 153.000 hits op en 'quality of education' leverde maar liefst 1.610.000.000 hits op. In deze cursus wordt ingegaan op verschillende aspecten van onderwijskwaliteit.

Deze cursus is bedoeld voor iedereen die met onderwijsontwerp, -uitvoering en evaluatie te maken heeft: onderwijsmanagers, onderwijsgevend en, kwaliteitsmanagers en onderwijsondersteuners. De cursus is opgebouwd uit een aantal studietaken. In de cursus maakt u kennis met het begrip kwaliteit en kwaliteit van onderwijs. U onderzoekt verschillende visies hierop en bekijkt kwaliteit vanuit het standpunt van de verschillende betrokkenen bij het onderwijs; u verdiept zich in een aantal modellen voor kwaliteit zoals die ook voor het bedrijfsleven ontwikkeld zijn. Tevens komt de externe kwaliteitscontrole en interne kwaliteitszorg aan de orde.

De cursus richt zich niet op één onderwijssector maar is zo opgezet dat het leerproces kan aansluiten bij de onderwijssector waarin u werkzaam bent of wil zijn: het primair of voortgezet onderwijs, het speciaal onderwijs, het hoger onderwijs, het volwassenen onderwijs of het commerciële onderwijs. Hoewel de verschillende studietaken voor iedereen gelijk zijn, kunt u zelf kiezen op welke onderwijssector u de uitwerking ervan toespitst.

'Kwaliteit van toetsen en beoordelen in het onderwijs' (beschikbaar vanaf kwartiel 4: april 2018)

Toetsen vormt de ruggengraat van het curriculum van de opleiding en is daarmee een sterk sturende factor in het bepalen van de kwaliteit van het onderwijs. Een toetsprogramma dat op een juiste manier is ingericht maakt duidelijk welke leerresultaten bereikt moeten worden en geeft daarmee richting aan de inhoud van het onderwijs. De uitdaging bij toetsing is om ten aanzien van een veelheid aan toetsaspecten te zorgen voor goede kwaliteit.

De cursus is opgebouwd uit studietaken. In elke studietaak ontwikkelt u uw kennis en vaardigheden ten aanzien kwalitatief goed toetsen en beoordelen. Halverwege de cursus maakt u op uw eigen studieplek een digitale kennistoets om inzicht te krijgen in uw basiskennis over toetsen. De eindopdracht is een ontwerp opdracht waarin u de kennis en vaardigheden die u in de cursus verworven heeft gebruikt om te komen tot een voor uw eigen praktijk zinvol product,

zoals een aanpassing van uw toetsbeleid of een bijgestelde beoordelingssystematiek. In de cursus maakt u kennis met begrippen, die betrekking hebben op het optimaliseren van de kwaliteit van toetsing in het onderwijs. U leert de functies van toetsen in onderwijs en opleidingen kennen en begrijpt hoe formatief en summatief toetsen uitgebalanceerd ingezet kunnen worden in een toetsprogramma. U leert wat een toetsprogramma is en aan welke kwaliteitseisen deze kan/zou moeten voldoen. Op basis daarvan kunt u een toetsprogramma beschrijven, analyseren en met verbetervoorstellen komen. U leert wat de toetscyclus is en kunt na deze cursus alle stappen uit deze cyclus uitvoeren en toelichten (in bijvoorbeeld een training voor uw collega's). U leert verschillende toets- en itemvormen met hun kwaliteitskenmerken kennen, gerelateerd aan te behalen leerdoelen. U leert wat een beoordelingsrubriek (rubric) is en hoe deze ingezet kan worden in het onderwijs ter bevordering van de kwaliteit van leren en beoordelen. Ten slotte leert u verschillende vormen van feedback kennen en begrijpen hoe feedback bijdraagt aan het leren.

'Digitale media en leren'

Digitale media omvatten gedigitaliseerde inhoud (tekst, beeld, geluid, video) die via het internet en computernetwerken verspreid en uitgeleverd kan worden (o.a. computers, smartphones, tablets). Bij het gebruik van digitale media staat de onderlinge samenhang van inhoud, (leer)netwerken, en afspeelapparatuur centraal (bijvoorbeeld via ELO's, Personal Learning Environments en Social Media). In deze cursus bezieet u de mogelijkheden van digitale media voor leren. Het gaat hierbij om leren waarbij digitale media een wezenlijk aandeel hebben in de vormgeving en ondersteuning van het leren. U kunt bijvoorbeeld denken aan toepassingen binnen vier samenhangende thema's: (1) non-formele leeromgevingen, (2) formele leeromgevingen, (3) mobiel leren, en (4) serious gaming. U krijgt daarbij handvatten om toepassingen van digitale media voor leren kritisch te analyseren en zelf een toepassing te ontwikkelen. De cursus bestaat uit een aantal studietaken waarin u kennismaakt met gebruik van digitale media voor leren en met een aantal methodieken en gereedschappen waarmee u toepassingen van digitale media voor het vormgeven en ondersteunen van onderwijsleerprocessen leert te analyseren. U oriënteert zich bijvoorbeeld op de actuele literatuur en verwerft theoretische kennis op het brede terrein van het gebruik van digitale media voor leren. Daarnaast onderzoekt u één of meerdere toepassingen van digitale media voor leren op verbetermogelijkheden. Ten slotte werkt u aan een ontwerptaak binnen één van de thema's waarbij u een (her)ontwerp van een stukje onderwijs realiseert met behulp van het verstrekte gereedschap. In een ontwerpverslag beargumenteert u de gemaakte keuzes, reflecteert u op deze ontwerpervaring en beschrijft het resultaat. U presenteert het ontwerp aan de docenten en medestudenten in de virtuele klas. Het gerealiseerde en toegelichte onderwijsontwerp is de tentamenverplichting. Daarnaast dient u als bijzondere verplichting voor de formele afronding bij deze cursus een viertal blogposts te schrijven, en dient u een virtuele klas met een ontwerppresentatie van een medestudent bij te wonen.

'Optimal learning: mind, brain and education' (7,5 EC)

Deze cursus biedt een inleiding in het opkomende gebied van de 'Educatieve Neurowetenschappen', ook wel 'Mind, Brain, and Education' genoemd. Dit nieuwe veld kan in veel verschillende velden worden gepositioneerd (bijvoorbeeld cognitieve neurowetenschappen, psychologie, gezondheidwetenschappen, enz.), maar wordt in deze cursus als een subdiscipline van onderwijswetenschappen benaderd. Het doel van deze cursus is te kijken naar hoe theorieën en methoden uit (cognitieve) neurowetenschappen kunnen worden gebruikt in combinatie met theorieën en methoden uit andere educatieve wetenschappen om kennis van leren en onderwijs te creëren en te verbeteren. Daarom leren studenten in deze cursus hoe diverse theoretische perspectieven rondom 'leren' geïntegreerd kunnen worden, evenals diverse methodologische benaderingen om 'leren' te onderzoeken. Deze benaderingen variëren van de sterk gecontroleerde laboratoriumexperimenten die kenmerkend zijn voor de neurowetenschappelijke benadering, tot benaderen van

'leren' in meer realistische instellingen. Gedurende de loop van de cursus worden de studenten aangemoedigd kritisch te reflecteren op het huidige enthousiasme voor het op de breinontwikkeling gebaseerd ingericht onderwijs. Wat zijn mythen en wat zijn de veelbelovende richtingen?

Docenten

Mw. prof. dr. R. de Groot, dhr. dr. S. Verjans, dhr. dr. R. Nadolski, dhr. dr. H. Spoelstra, dhr. dr. S. Ternier, dhr. dr. G. van Lankveld, mw. dr. K. Dirx en dhr. prof. dr. M. Kalz.

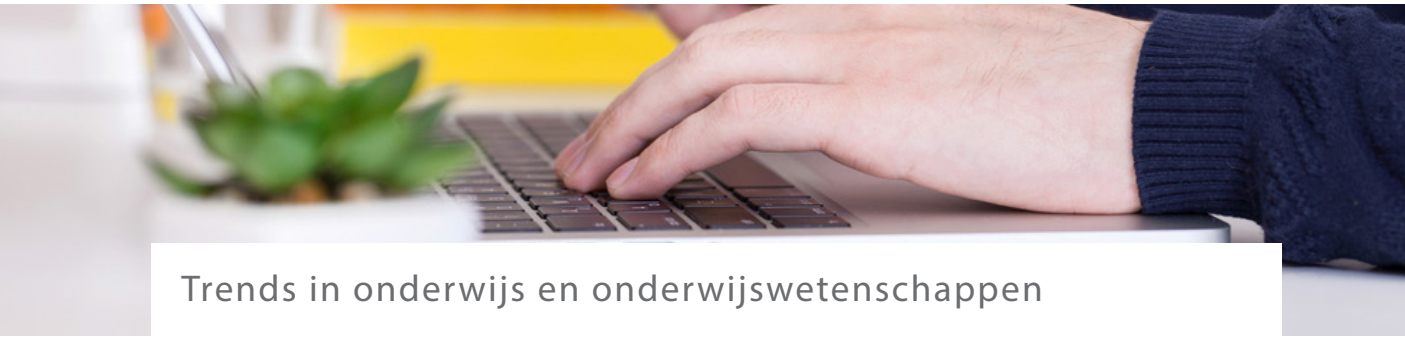
Tentamenvorm

Opdracht.

Tentamentoelichting

Tentamenvorm is mede afhankelijk van de variant van Atelier die gekozen wordt. Het afronden van de oriënterende studietaak maakt deel uit van het tentamen.

www.ou.nl/studieaanbod/OM0313

Trends in onderwijs en onderwijswetenschappen

Cursuscode: OM0403

Studiepunten: 7,5 EC

variabele cursus

Voorkennis

Kennis over het onderwijs- en opleidingsveld op het niveau van de schakelcursus Onderwijswetenschap of Over leren, onderwijs en instructie en kennis m.b.t. academisch schrijven wordt verondersteld.

Binnen de cursus wordt u geacht twee conferenties te bezoeken. Vanuit het Welten-instituut worden er conferenties aangeboden die u kunt inzetten binnen deze cursus. U kunt ook andere conferenties bezoeken, dit zijn externe conferenties. De Welten-conferenties kosten 30 euro die u betaalt bij inschrijving voor deelname aan de conferentie. Dit zijn kosten voor de organisatie van de conferentie, gastsprekers, etc.

Het Welten-instituut organiseert conferenties waarvan de inhoud telkens zal verschillen. De data van deze conferenties worden per academisch jaar gepland en gecommuniceerd. Er wordt van u verwacht dat u in het thema van de conferentie ingelezen bent. Om hiervoor te zorgen zal u binnen de recensieopdracht begeleid worden, zodat u goed voorbereid naar de conferentie gaat. U kunt ook een recensie schrijven over een zelf gekozen externe conferentie. In dit geval dient u vooraf een verzoek in bij de docenten. Eventuele kosten voor deelname aan een externe conferentie zijn voor uw rekening.

In het eerste deel doorloopt u de stappen eerst aan de hand van opnames van een eerder gehouden conferentie en schrijft u een recensie. Zo oefent u het schrijven van een wetenschappelijke recensie.

In deel 2 van de cursus doorloopt u een traject waarbij u zich eerst verdiept in het thema van de conferentie die u wenst te bezoeken. Vervolgens bezoekt u de conferentie en schrijft u de wetenschappelijke recensie. In deel 2 ligt de focus meer op de inhoud en een actievere bijdrage tijdens de conferentie, zoals het stellen van een vraag, meedoen aan de discussie.

In deel 3 van de cursus verdiept u zich wederom in het thema van de conferentie die u wenst te bezoeken. Vervolgens bezoekt u de conferentie en schrijft u de wetenschappelijke recensie. Deze recensie publiceert u via een openbaar toegankelijk kanaal. In deel 3 wordt u minder begeleiding aangeboden. We verwachten dat u wetenschappelijk kunt recenseren en de kennis kunt toepassen.

Op de conferenties komt u in aanraking met een verscheidenheid aan thema's en kunt u een grote inhoudelijke bagage opbouwen die tijdens en na de opleiding goed van pas komt. Een inhoudelijke koppeling met uw masterthesis ligt hierbij voor de hand. Over thema's en data van komende conferenties wordt u geïnformeerd via de cursussite in de digitale leeromgeving.

Leerdoelen

Aan het eind van deze cursus:

- bent u in staat op academisch niveau (in voorbereiding en verwerking) kennis te nemen van actuele trends op het gebied van onderwijs en opleiden
- heeft u ervaring met het deelnemen aan een academische setting en weet antwoorden te krijgen op de gestelde leervragen
- heeft u een academische habitus bij het deelnemen aan een academische setting. Dat wil zeggen dat u voorbereiding, deelname en evaluatie als een eenheid kunt hanteren
- heeft u drie met een voldoende beoordeelde wetenschappelijke recensies geschreven over actuele trends en ontwikkelingen in onderwijswetenschappen
- heeft u zich met medestudenten voorbereid op een conferentie door middel van opdrachten aangeboden via de cursuswebsite en door verwerking van achtergrondbronnen
- heeft u deelgenomen aan twee onderwijskundige conferenties
- heeft u een actieve bijdrage geleverd aan twee conferenties
- heeft u een recensie gepubliceerd via een openbaar toegankelijk kanaal
- heeft u over de opgedane ervaring (deelname aan conferenties) gerapporteerd in wetenschappelijke recensies.

Cursusmateriaal

Er wordt o.a. gebruik gemaakt van Engelstalige bronnen.

Begeleidingsvorm

Begeleiding via de digitale leeromgeving. Voorafgaand aan iedere conferentie neemt u gedurende een maand deel aan voorbereidende studieactiviteiten. Deelname aan deze activiteiten maakt deel uit van de cursus. Docenten ondersteunen deze activiteiten.

Docenten

Mw. dr. E. Vrieling, mw. M. Henderikx MSc, mv. E. Mulder MSc en mw. M. Scheffel MSc.

Tentamenvorm

Opdracht.

Digitale leeromgeving yOUlearn.ou.nl

Op de cursussite in de digitale leeromgeving kunt u als student van deze cursus informatie vinden over de cursusopzet, tentamenverplichtingen en de begeleidingsopties. Daarnaast heeft u in de digitale leeromgeving toegang tot het elektronisch werkboek met studietaken en het forum. In het forum kunt u met medestudenten informatie uitwisselen en discussiëren over de leerstof.

www.ou.nl/studieaanbod/OM0403

Masterthesis

Cursuscode: OM9919

Studiepunten: 22,5 EC

Variabele cursus

Ingangseisen

De cursussen Onderwijswetenschappen: de basis, Methoden voor onderwijsonderzoek, Ontwerpen van onderwijs en Atelier dienen afgerond te zijn.

Naast aandacht voor onderzoeks- en schrijfvaardigheden wordt systematisch aandacht besteed aan uw 'meta'-denken en -handelen. Zo veronderstelt wetenschapsbeoefening een eigen ethiek en impliceert het een eigen schrijfstijl. Proces-, tijds- en zelfmanagement zijn van groot belang bij het uitvoeren van een project met de omvang van een thesis. Meermaals wordt van u dan ook verwacht expliciet te reflecteren en uw handelen bij te sturen.

Om binnen de beschikbare tijd de thesis tot een goed einde te brengen, is het van belang dat u vanaf het begin planmatig en gestructureerd te werk gaat. U dient dan ook te beginnen met het schrijven van een onderzoeksvoorstel. U krijgt de nodige ondersteuning om op systematische en gestructureerde wijze een onderzoeksvoorstel op te stellen dat als leidraad gaat dienen bij het daadwerkelijk uitvoeren en rapporteren van uw onderzoek.

Het maken van een thesis is een cyclisch proces waarin u steeds onderdelen van het proces van opzoeken-analyseren-verwerken-schrijven zult hernemen. Een deel van het proces dat u al doorliep bij het maken van uw onderzoeksvoorstel wordt zo uitgediept. U krijgt de theoretische schrijfkaders waaraan een thesis moet voldoen. Uw literatuuronderzoek wordt nu zeer gericht en beoogt het aanscherpen van onderzoeksvragen en formuleren, of eventueel verfijnen, van de hypothesen.

Op basis hiervan wordt ook uw onderzoeksdesign aangescherpt en zult u gekozen onderzoeksinstrumenten kritisch bekijken en eventueel aanpassen. Soms moet u zelf een instrument ontwerpen. Ook dat instrument moet aan kwaliteitseisen voldoen. Ondertussen maakt u een aanvang met het schrijven van een eerste versie van de theoretische onderbouwing van uw thesis. In het volgende deel van uw afstudeertraject wordt u begeleid bij de organisatie, uitvoering en verwerking van uw onderzoek. Na het uitschrijven van een conceptversie van het onderzoeksdeel komt opnieuw een fase van confrontatie met literatuurgegevens. In welke mate liggen uw resultaten in lijn met andere onderzoeksgegevens? Welke zijn de sterkten en zwakten van uw onderzoek? Wat zijn de implementaties van uw onderzoeksresultaten? Kortom, dan bent u toe aan de fase van discussie en integratie. Gelijktijdig werkt u eerdere conceptversies van al uitgeschreven onderdelen bij. Tot slot komt de afrondingsfase waarin u inhoudelijk en qua stijl, taal en vormgeving, alle puntjes op de 'i' zet.

Bij het maken van uw thesis wordt u inhoudelijk en procesmatig ondersteund door uw docent.

Leerdoelen

Voor het maken van een scriptie doet u ervaring op met het zelfstandig opzetten en uitvoeren van een wetenschappelijk onderzoek en met het schriftelijk presenteren daarvan.

Meer specifiek leert u:

- langere tijd aan een onderzoekstaak te werken
- een scriptieonderwerp te kiezen en dat op creatieve wijze om te zetten in een hanteerbare doel- en vraagstelling
- uit diverse bronnen relevante informatie voor de vraagstelling te putten
- deze informatie te selecteren en te ordenen
- eerder verworven kennis en vaardigheden te gebruiken voor het uitwerken van een vraagstelling in deelvragen of hypothesen
- geschikte meetinstrumenten te kiezen of te ontwerpen
- een passend onderzoeksdesign te kiezen
- de theoretisch onderbouwde vraagstellingen en het technisch ontwerp van het onderzoek te beschrijven in een onderzoeksplan
- in een onderzoeksveld systematisch gegevens te verzamelen
- geschikte technieken te kiezen om de gegevens te analyseren
- de resultaten van de gegevensanalyse te bediscussiëren en in een breder kader te plaatsen
- eigen conclusies en meningen te formuleren; eventuele aanbevelingen te verbinden aan onderzoeksresultaten
- een complex geheel van gegevens onder te brengen in een helder en systematisch betoog
- het onderzoek schriftelijk te presenteren.

Begeleiding

Individueel.

Docenten

Dhr. dr. J. Gijssels (scriptiecoördinator, hoofd examiner en docent)

Mw. dr. H. Jarodzka (examinator)

Dhr. prof. dr. M. Specht (examinator)

Dhr. dr. H. Hummel (examinator)

Dhr. dr. G. Camp (examinator)

Mw. prof. dr. S. Brand-Gruwel (examinator)

Mw. prof. dr. M. Vermeulen (examinator)

Tentamenvorm

Opdracht.

Digitale leeromgeving [yOUlearn.ou.nl](https://youlearn.ou.nl)

Als student van deze cursus kunt u via de cursussite in de digitale leeromgeving met medestudenten en begeleiders informatie uitwisselen en discussiëren over de leerstof.

www.ou.nl/studieaanbod/OM9919

Schakelcursussen

Over leren, onderwijs en instructie

Cursuscode: OB0002

Studiepunten: 5 EC

Voorkennis

Er wordt verwacht dat u over een goede vaardigheid in het begrijpend lezen van Engelstalige wetenschappelijke teksten beschikt.

Inhoud

Deze cursus is een algemene inleiding op de master Onderwijswetenschappen binnen het schakelprogramma. In de cursus wordt ingegaan op de hoofdstromingen in de leerpsychologie: behaviorisme, cognitivisme en het constructivisme. U verwerft daarnaast inzicht in de rol van motivatie bij leren en er wordt aandacht besteed aan effectieve leerstrategieën. De aandacht zal uitgaan naar het verwerven van een theoretische kennisbasis ten aanzien van bovengenoemde thema's en ook naar het kunnen toepassen van deze kennis in de praktijk van het onderwijs. Door middel van literatuurstudie ondersteund door verwerkings- en toepassingsopdrachten en virtuele klassen maakt u zich deze stof eigen. Na het doorlopen van deze cursus bent u in staat om op inhoudelijk niveau de aansluiting te kunnen maken met het Masteronderwijs.

Deze cursus begint met de basis: In de eerste studietaken worden drie hoofdstromingen in de leerpsychologie uitgebreid behandeld: het behaviorisme, het cognitivisme en het (sociaal) constructivisme. Vervolgens worden de theorieën van een drietal belangrijke theoretici (Piaget, Bruner en Vygotsky) bestudeerd. In de laatste twee studietaken worden twee actuele thema's in de onderwijswetenschappen uitgediept. Het eerste thema is de rol van motivatie bij leren. Het tweede thema is hoe wij zo effectief mogelijk kunnen leren. De nadruk in de cursus ligt naast het opdoen van belangrijke theoretische kennis op het toepassen van deze kennis in de onderwijspraktijk en het kritisch reflecteren.

Aan de hand van zeven studietaken worden de bovenstaande thema's geïntroduceerd en verder uitgediept aan de hand van verwerkings- en toepassingsopdrachten. Tijdens de cursus vinden daarnaast bij twee studietaken virtuele klassen plaats, waarbij dieper wordt ingegaan op de thema's in de studietaak, een aantal uitwerkingen van de opdrachten de revue zullen passeren en vragen van studenten zullen worden beantwoord.

Cursusmateriaal

De cursus bestaat uit geselecteerde hoofdstukken uit:

- Driscoll, M.P. (2014). *Psychology of Learning for Instruction* (3rd Edition).
- Valcke (2010) *Onderwijskunde als ontwerpwetenschap*

Deze selectie wordt aangevuld met relevante literatuur.

Docenten

Mw. drs. J. Kasch, mw. drs. J. Neroni en dhr. dr. G. Camp.

Tentamenvorm

Computergebaseerd groepstentamen met open vragen (vanaf 1-9-2017).

Tentamenhulpmiddelen

Geen hulpmiddelen toegestaan.

Digitale leeromgeving

Als medewerker of als student van deze cursus kunt u via de cursussite in de digitale leeromgeving naar de discussiegroepen. Hier kunt u met medestudenten en begeleider informatie uitwisselen en discussiëren over de leerstof.

www.ou.nl/studieaanbod/OB0002

Onderzoekspracticum inleiding data-analyse

Cursuscode: PB0202

Studiepunten: 5 EC

Het Onderzoekspracticum inleiding data-analyse geeft een algemene inleiding in methodologie en statistiek. Er wordt geen basiskennis verondersteld, dus u leert ook over basale concepten zoals variabelen, meetniveaus en causale en correlatieve verbanden. Verder leert u hoe u analyses kunt uitvoeren aan de hand van vier studies. De datasets van die studies worden stapje voor stapje geanalyseerd.

De cursus start met een algemene inleiding met ook aandacht voor de rol van ethiek in onderzoek. Daarna maakt u kennis met de theoretische achtergrond bij het verzamelen van data. Vervolgens leert u over univariate analyse: analyse om datareeksen te beschrijven. U oefent met de geleerde concepten op basis van verschillende datasets. Hierna komt bivariate analyse aan bod: analyse om te kijken of variabelen samenhangen. Hierbij worden verschillende soorten designs, de soorten onderzoeksvragen die daarmee kunnen worden beantwoord, en structurele modellen besproken.

Voor het tentamen analyseert u thuis aan de hand van een serie opdrachten de dataset van een nieuw onderzoek. U kunt hier dus de tijd voor nemen, en samenwerken met medestudenten als daar behoefte aan is. De uitkomsten van die analyses neemt u mee naar het tentamen. Als de opdrachten op de juiste wijze zijn uitgevoerd, kunnen de antwoorden op een groot aantal tentamenvragen worden gevonden in die uitdraai. De overige tentamenvragen gaan over algemene statistische kennis en achtergronden.

In tegenstelling tot veel traditionele inleidende cursussen in de methodologie en statistiek ligt de nadruk hier niet op formules of 'recepten' voor analyses. In plaats daarvan worden deze ingezet als middelen om te leren over de conceptuele achtergrond van analyses. De nadruk ligt op betrouwbaarheidsintervallen en steekproevenverdelingen; nulhypotesetoetsing komt secundair aan bod.

Voorkennis

Specifieke voorkennis is niet vereist.

Start

Deze cursus start op 20 november 2017 en 30 april 2018.

Tentamen

Computergebaseerd individueel tentamen (CBI) met meerkeuzevragen en een opdracht.

www.ou.nl/studieaanbod/PB0202

Onderzoekspracticum experimenteel onderzoek

Cursuscode: PB0402

Studiepunten: 5 EC

Bij experimenteel onderzoek gaat het om een door de onderzoeker gecreëerde situatie, die een min of meer kunstmatig karakter heeft. Daarin heeft de onderzoeker controle over wie er deelnemen aan het experiment, wat er precies gebeurt tijdens het experiment en onder welke omstandigheden dat gebeurt. De onderzoeker manipuleert de onafhankelijke variabele, ook wel de experimentele of oorzaakvariabele genoemd, door een bepaalde categorie mensen bloot te stellen aan een experimentele stimulus of experimentele ingreep, bijvoorbeeld een voorlichtingsfilm over de gevolgen van roken, en een andere categorie mensen daar niet aan bloot te stellen. Door deze manipulatie kan de onderzoeker nagaan of en zo ja, in welke mate de onafhankelijke variabele, het al dan niet aanbieden van de voorlichtingsfilm, het beoogde effect heeft op de afhankelijke variabele ofwel het gedrag of houdingen van de deelnemers, in dit geval het rookgedrag.

De categorie mensen aan wie de experimentele stimulus wordt aangeboden wordt de experimentele groep genoemd; zij bevinden zich in de experimentele conditie. De categorie mensen die niets krijgt aangeboden vormt de controlegroep.

Er zijn zeer veel verschijningsvormen van het experiment. In de cursus wordt ingegaan op de ethische aspecten rondom experimenteel onderzoek, behandeld wat de sterke en zwakke punten van diverse veelgebruikte experimentele opzetten zijn, hoe de groepen zodanig kunnen worden samengesteld dat ze in uitgangspositie als gelijkwaardig aan elkaar mogen worden beschouwd, hoe het gedrag of de houding van de proefpersonen waargenomen kan worden, zowel via de vraag- als de observatiemethode, en hoe de gegevens geanalyseerd kunnen worden met het statistisch pakket SPSS. De verworven kennis en vaardigheden past u toe op verschillende psychologische experimenten. Uw kennis met betrekking tot psychologisch experimenteel onderzoek wordt getoetst middels een meerkeuze tentamen. Tevens maakt u kennis met de wetenschappelijke verslaglegging. U schrijft een deel van een wetenschappelijk artikel. Deze opdracht maakt eveneens deel uit van het tentamen.

Voorkennis

U dient met de cursus Onderzoekspracticum inleiding data-analyse bezig te zijn of deze cursus te hebben afgerond.

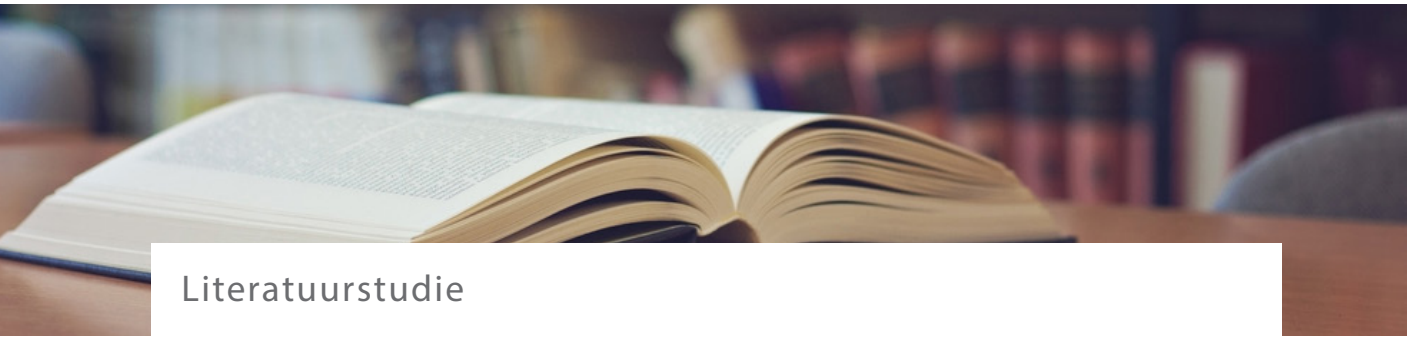
Start

Deze cursus start op 4 september 2017 en 12 februari 2018.

Tentamen

Computergebaseerd individueel tentamen met meerkeuzevragen (CBI) en een opdracht.

www.ou.nl/studieaanbod/PB0402

Literatuurstudie

Cursuscode: PB0702

Studiepunten: 5 EC

In de cursus Literatuurstudie maakt u kennis met het opzetten en uitvoeren van een literatuurstudie. Literatuuronderzoek is een noodzakelijk onderdeel van het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek. Daarnaast kan literatuuronderzoek ook een onderzoeksmethode op zichzelf zijn. Door het bestuderen van recente literatuur krijgen onderzoekers een goed beeld van alles wat er al bekend is over een bepaald onderwerp, zodat toekomstige onderzoeksvragen en beleid hierop afgestemd kan worden. Binnen deze cursus zult u zich kunnen bekwamen in de verschillende fasen van de voorbereiding, uitvoering en rapportage van een literatuurstudie.

Voor het opzetten van een wetenschappelijk onderzoek is het nodig zicht te krijgen op de stand van zaken in de wetenschappelijke literatuur. Een literatuurstudie kan richting geven aan de onderzoeksvraag, een beeld geven van de relevantie van een onderzoeksvraag, weergeven vanuit welke theoretische invalshoeken tot nu toe naar het probleem is gekeken en met welk resultaat, en uiteindelijk leiden tot nieuwe onderzoeksvragen.

In diverse cursussen in de bachelor- en masteropleidingen zal van u gevraagd worden om een literatuurstudie te verrichten. In deze cursus leert u hoe u een dergelijk literatuuronderzoek opzet, uitvoert en rapporteert. De nadruk zal in deze cursus liggen op het opstellen van een probleemstelling en een zoekplan voor literatuuronderzoek, het uitvoeren van een literatuurzoektocht, het interpreteren van de gevonden informatie en het rapporteren hierover.

Voorkennis

Geen specifieke voorkennis vereist.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. U kunt deze cursus op elk moment bestellen.

Tentamen

Opdracht.

www.ou.nl/studieaanbod/PB0702

Wetenschapsfilosofie

Cursuscode: PB1302

Studiepunten: 5 EC

De centrale vraag in deze cursus is: wat is kennis? Een antwoord daarop zoeken we in de geschiedenis van de filosofie, van de klassieke oudheid tot in de moderne tijd, waarbij u kennismaakt met filosofen als Plato, Aristoteles, Descartes, Hume en Kant.

Daarna wordt de vraag verder aangescherpt: wat is wetenschappelijke kennis? U leert hoe is gezocht naar een goede definitie daarvan door filosofen als Wittgenstein, Popper, Kuhn, Lakatos en Feyerabend.

Gedurende die verkenning blijkt dat elke benadering haar merites heeft, maar ook haar valkuilen. Aan het slot van de cursus wordt dan ook de vraag gesteld of zuivere wetenschap wel mogelijk is. Juist uit de psychologie leren we namelijk dat het menselijk kenvermogen feilbaar is. Wat zegt dat dan over het waarheidsgehalte van de wetenschap?

Dit is geen filosofiecursus pur sang, in die zin dat hij niet is bedoeld om het filosoferen als methode onder de knie te krijgen. In deze cursus bestudeert u daarentegen ideeën van filosofen. Robert Pirsig gebruikte ooit het onderscheid tussen filosofie en filosofologie om dit verschil goed duidelijk te maken: de filosoof filosofeert, de filosofoloog bestudeert de denkbepelden van de filosoof, meestal vanuit historisch perspectief. Vergelijk het met het onderscheid tussen kunst en kunstgeschiedenis. Kunstgeschiedenis is geen kunst, maar gaat over kunst. Op diezelfde manier is deze cursus geen filosofie, maar gaat hij over filosofie.

We pretenderen dus ook geen filosofen te zijn die wat te zeggen hebben over de psychologie. We zijn psychologen en proberen vanuit dat perspectief lering te trekken. We bestuderen de geschiedenis van de filosofie en bekijken wat we daar van kunnen leren. De kritische reflectie op het wetenschappelijk bedrijf die de filosofie biedt, wordt dus met name toegespitst op de sociale wetenschappen en in het bijzonder de psychologie. Hoe kan de mens tot kennis komen over de wereld? Wat is wetenschap? Waarin onderscheidt die wetenschap zich van andere kennis? Waarin onderscheidt de psychologie zich van andere wetenschap?

Deze wisselwerking tussen psychologie en wetenschapsfilosofie is overigens een mes dat aan twee kanten snijdt. Immers, de psycholoog bestudeert de mens en wetenschappers zijn net mensen. Als de psycholoog dus iets zegt over het vermogen van mensen om de wereld te zien, dan zegt dat ook iets over de beperkingen van de wetenschapper, wat op zijn beurt weer implicaties heeft voor de manier waarop de filosoof het wetenschappelijk bedrijf modelleert.

Voorkennis

Passieve kennis van de Engelse taal.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. U kunt deze cursus op elk moment bestellen.

Tentamen

Computer gebaseerd individueel tentamen (CBI) en opdracht

www.ou.nl/studieaanbod/PB1302

Onderzoekspracticum cross-sectioneel onderzoek

Cursuscode: PB0802

Studiepunten: 5 EC

Psychologisch survey is een vorm van onderzoek waarbij onderzoeksgegevens cross-sectioneel zijn verzameld met zelfrapportagevragenlijsten. Cross-sectioneel surveyonderzoek wordt toegepast in diverse onderzoeksdomeinen: in de arbeids- en organisatiepsychologie is bijvoorbeeld onderzoek gedaan naar de invloed van werkdruk, autonomie en sociale steun op (on) gezondheid van werknemers; in de pedagogiek is de invloed van opvoedingsstijlen van ouders (betrokkenheid en controle) op risicogedrag van pubers (alcohol en drugsgebruik) onderzocht. Een belangrijke toepassing van dergelijke studies is het valideren van zogenaamde 'latente' constructen (begrippen) uit een theorie door het analyseren van de items in een vragenlijst waarmee deze begrippen worden geoperationaliseerd.

De cursus bestaat uit zes thema's. Elk thema kent studietaken met opdrachten die betrekking hebben op het lezen van bronnen, het analyseren van gegevens en het interpreteren van resultaten.

In thema 1 ligt de nadruk op de kwaliteit van de operationalisatie van begrippen, zonder dat er expliciet een causale theorie wordt behandeld. In deze casus verdiept u zich in de hechtings-theorie, maakt u kennis met vragenlijsten uit dit onderzoeksdomein, en bekwaamt u zich in schaalanalyse en factoranalyse met SPSS. In thema 2 bekwaamt u zich in het verrichten van een multiple-regressieanalyse met SPSS en leert u tevens de valkuilen van deze techniek kennen. Als casus is gekozen voor een model waarin de relaties tussen affectieve beleving en intieme hechtingsrelaties worden onderzocht. Thema 3 staat geheel in het teken van logistische regressie, een vorm van regressieanalyse waarbij de criteriumvariabele 'dichotoom' is. De casus gaat over de relatie tussen opvoedingsstijl van ouders en alcoholconsumptie van adolescenten. Thema 4 gaat over de verslaglegging van een onderzoek op basis van een multiple-regressie-model. Aan de hand van een casus over leiderschapstijlen en burn-out kunt u nogmaals oefenen met het type analyse dat van u gevraagd wordt bij de eindopdracht. In thema 5 wordt u gevraagd de zogenoemde 'huiswerkopdracht' te maken. Hierbij wordt getoetst of u voldoende bent toegerust om de analyses van de eindopdracht uit te voeren en adequaat te interpreteren. Thema 6 behelst de eindopdracht. U formuleert een eigen onderzoeksvraag, analyseert data en schrijft hierover een individueel verslag in de vorm van een empirisch onderzoeksartikel. U kiest hierbij uit een aantal vaste onderwerpen waarvan een korte beschrijving en SPSS databestand beschikbaar zijn gesteld.

Ingangseis

U dient met de onderzoekspractica inleiding data-analyse (PB0202) en psychologisch experiment (PB0402) bezig te zijn of de cursussen te hebben afgerond.

Start

Deze cursus start op 20 november 2017 en op 30 april 2018.

Tentamen

Opdracht.

www.ou.nl/studieaanbod/PB0802

Service en informatie

Heeft u vragen over uw studie of wilt u informatie over het dichtstbijzijnde studiecentrum?

Neem dan contact op met een van onze medewerkers of kijk op de website voor onze bereikbaarheid

T +31 (0)45 - 576 2888

www.ou.nl/directcontact

www.ou.nl/studiecentra

Colofon

Open Universiteit
Faculteit Psychologie en onderwijswetenschappen

Valkenburgerweg 177, 6419 AT Heerlen - NL
Postbus 2960, 6401 DL Heerlen - NL

Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

mei 2017

Overige wetenschapsgebieden van de Open Universiteit

psychologie

informatica

cultuurwetenschappen

management

rechtswetenschappen

natuurwetenschappen